

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1991-1992 (*)

11 JUIN 1992

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA
SANTÉ PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT (1)

PAR M. BROUNS

PROJET DE LOI

portant des dispositions relatives aux centres
publics d'aide sociale

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 11 de la loi du 8 juillet 1976
organique des centres publics d'aide sociale
et l'article 2 de l'arrêté royal
du 22 novembre 1976 relatif à l'élection des
membres des conseils des centres publics
locaux d'aide sociale

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 70 de la loi organique
du 8 juillet 1976 des centres publics d'aide
sociale

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 45 de la loi du 8 juillet 1976
organique des centres publics d'aide sociale
en ce qui concerne la rédaction du
procès-verbal et l'ordre de préséance des
conseillers

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 68bis de la loi du 8 juillet
1976 organique des centres publics d'aide
sociale

(1) Composition de la Commission, voir p. 2.

(*) Première session de la 48e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992 (*)

11 JUNI 1992

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID EN HET LEEFMILIEU (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BROUNS

WETSONTWERP

houdende bepalingen betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 11 van de organieke
wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn en van
artikel 2 van het koninklijk besluit van
22 november 1976 betreffende de verkiezing
van de leden van de raden der plaatselijke
openbare centra voor maatschappelijk welzijn

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 70 van de organieke
wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 45 van de organieke
wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn met
betrekking tot het opmaken van de notulen en
de rangorde van de raadsleden

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 68bis van de organieke
wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn

(1) Samenstelling van de Commissie, zie blz. 2.

(*) Eerste zitting van de 48e zittingsperiode.

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'âge de l'éligibilité au conseil
de l'aide sociale**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 93 de la loi du 8 juillet 1976
organique des centres publics d'aide sociale**

PROPOSITION DE LOI

**réglementant la publicité de l'administration
dans certaines matières relevant de la
compétence des centres publics d'aide sociale**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique
des centres publics d'aide sociale**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique
des centres publics d'aide sociale
en ce qui concerne
l'empêchement de mandat
des femmes enceintes**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique
des centres publics d'aide sociale**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique
des centres publics d'aide sociale
en ce qui concerne le régime disciplinaire**

(1) Composition de la Commission :

Président : Mme Merckx-Van Goey.

A. — Titulaires :

C.V.P. MM. Brouns, Demuyt, Mme
Leysen, M. Marsoul, Mme
Merckx-Van Goey.
P.S. Mme Burgeon (C.), MM.
Collart, Delizée, Walry.
S.P. MM. De Mol, Hancké, Swen-
nen.
P.V.V. M. De Groot, Mme De
Maght-Aelbrecht, M. Fla-
mant.
P.R.L. Mme Delruelle, M. Pierard.
P.S.C. MM. Grimberghs, Hollogne.
Ecolo/ MM. Barbé, Dejonckheere.
Agalev VI. M. De Man.
Blok V.U. M. Caudron.

B. — Suppléants :

MM. Goutry, Vandendriessche, Van
der Poorten, Van Eetvelt, Van-
leenhove, Van Looy.
MM. Harmegnies (Y.), Mayeur,
Minet, Tomas, N.
MM. Bourgois (M.), Landuyt, Lisa-
beth, Logist.
MM. Berben, Demeulenaere, De-
swaene, Devolder.
MM. Bertouille, Kubla, Saulmont.
Mme Corbisier-Hagon, MM. Pon-
celet, Sénéca.
M. Brisart, Mme Dua, M. Winkel.
MM. Caubergs, Spinnewyn.
MM. Anciaux, Candries.

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de leeftijd van
verkiesbaarheid voor de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 93 van de organieke
wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn**

WETSVOORSTEL

**tot regeling van de openbaarheid van bestuur
in bepaalde aangelegenheden van de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de organieke wet van
8 juli 1976 betreffende de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de organieke wet
van 8 juli 1976 betreffende de
openbare centra voor maatschappelijk
welzijn, meer in het bijzonder inzake vrouwen
die door zwangerschap verhinderd zijn hun
mandaat uit te oefenen**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de organieke wet
van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de organieke wet
van 8 juli 1976 betreffende de
openbare centra voor maatschappelijk
welzijn wat de tuchtregeling betreft**

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : Mevr. Merckx-Van Goey.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Brouns, Demuyt, Mevr.
Leysen, H. Marsoul, Mevr.
Merckx-Van Goey.
P.S. Mevr. Burgeon (C.), HH.
Collart, Delizée, Walry.
S.P. HH. De Mol, Hancké, Swen-
nen.
P.V.V. H. De Groot, Mevr. De
Maght-Aelbrecht, H. Fla-
mant.
P.R.L. Mevr. Delruelle, H. Pierard.
P.S.C. HH. Grimberghs, Hollogne.
Ecolo/ HH. Barbé, Dejonckheere.
Agalev VI. H. De Man.
Blok V.U. H. Caudron.

B. — Plaatsvervangers :

HH. Goutry, Vandendriessche, Van
der Poorten, Van Eetvelt, Van-
leenhove, Van Looy.
HH. Harmegnies (Y.), Mayeur,
Minet, Tomas, N.
HH. Bourgois (M.), Landuyt, Lisa-
beth, Logist.
HH. Berben, Demeulenaere, De-
swaene, Devolder.
HH. Bertouille, Kubla, Saulmont.
Mevr. Corbisier-Hagon, HH. Pon-
celet, Sénéca.
H. Brisart, Mevr. Dua, H. Winkel.
HH. Caubergs, Spinnewyn.
HH. Anciaux, Candries.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi a été déposé au cours de la précédente législature.

Frappé de caducité par suite de la dissolution des Chambres le 18 octobre 1991, il a été relevé de caducité en application de la loi du 28 mars 1992 portant diverses dérogations à l'article 1er de la loi du 3 mars 1977 relative aux effets de la dissolution des Chambres législatives à l'égard des projets et propositions de loi antérieurement déposés. Votre Commission a examiné le projet au cours de ses réunions des 5 mai, 19 mai et 2 juin 1992.

A. — EXPOSE INTRODUCTIF DE LA MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT

I. Historique

Le Gouvernement précédent a entamé une réforme en profondeur de la loi relative aux CPAS.

En effet, depuis 1976, il est devenu impératif d'adapter certaines dispositions de cette loi notamment en regard :

— de l'évolution d'autres législations, en matière de réformes institutionnelles ou en vertu de l'abaissement de la majorité civile,

— des difficultés rencontrées quant à la mise en œuvre de certaines dispositions prévues en 1976,

— de l'évolution des relations entre la commune et le CPAS,

Voir :

- 461 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Projet de loi.
 - N°s 2 et 3 : Amendements.
- 30 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. Hollogne.
- 67 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. Perdieu.
- 100 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. Bertouille.
- 129 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de Mme Spaak, MM. Clerfayt et Maingain.
- 152 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. L. Peeters.
- 170 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. L. Peeters.
- 171 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. Ansoms.
- 231 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. Duquesne.
- 265 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de Mme Dua et M. Simons.
- 341 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de M. Hancké.
- 431 / 1 - 91 / 92 (S.E.) :
 - N° 1 : Proposition de loi de Mme Merckx-Van Goey.

Voir également :

- 461 / 5 - 91 / 92 (S.E.) : texte adopté par la commission.

DAMES EN HEREN,

Onderhavig wetsontwerp werd ingediend tijdens de vorige zittingsperiode.

Het verviel door de ontbinding van het Parlement op 18 oktober 1991. Bij de wet van 28 maart 1992 houdende verscheidene afwijkingen van artikel 1 van de wet van 3 maart 1977 betreffende de gevolgen van de ontbinding van de Wetgevende Kamers ten aanzien van de vroeger ingediende ontwerpen en voorstellen van wet, werd het wetsontwerp van caduciteit ontheven. Uw Commissie heeft het wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 5 mei, 19 mei en 2 juni 1992.

A. — INLEIDING VAN DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU

I. Achtergronden

De vorige regering is begonnen met een grondige hervorming van de wet op de OCMW's.

Het was sinds 1976 namelijk een dwingende noodzaak geworden om een aantal bepalingen uit die wet aan te passen, onder meer gelet op :

— de ontwikkeling van de wetgeving op andere domeinen, zoals de hervorming der instellingen of de verlaging van de leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid,

— de moeilijkheden die bij de toepassing van sommige in 1976 uitgewerkte bepalingen aan het licht zijn getreden,

— de ontwikkeling in de betrekkingen tussen de gemeente en het OCMW,

Zie :

- 461 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsontwerp.
 - N°s 2 en 3 : Amendementen.
- 30 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Hollogne.
- 67 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Perdieu.
- 100 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Bertouille.
- 129 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van Mevr. Spaak, de heren Clerfayt en Maingain.
- 152 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer L. Peeters.
- 170 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer L. Peeters.
- 171 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Ansoms.
- 231 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Duquesne.
- 265 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van Mevr. Dua et de heer Simons.
- 341 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Hancké.
- 431 / 1 - 91 / 92 (B.Z.) :
 - N° 1 : Wetsvoorstel van Mevr. Merckx-Van Goey.

Zie ook :

- 461 / 5 - 91 / 92 (B.Z.) : tekst aangenomen door de Commissie.

— du développement de certaines missions comme la guidance socio-éducative, la mise au travail et la formation professionnelle.

Les modifications qui sont proposées sont issues d'une très large concertation avec les Communautés et les Régions, l'Union des Villes et des Communes de Belgique, le Conseil Supérieur de l'aide sociale, avec les secrétaires, les receveurs et les travailleurs sociaux des centres, et, enfin, avec les associations qui défendent les droits des plus démunis.

Ce projet tient également compte de nombreuses modifications suggérées dans certaines propositions de loi.

Il convient, dès lors, de souligner le relatif consensus de la part de l'ensemble des autorités concernées sur le présent projet.

II. Modifications principales

Les nouvelles dispositions poursuivent les objectifs suivants :

1) *Rénover les relations entre la commune et le CPAS*

Cette matière constitue un des objectifs prioritaires de ce projet de loi. Suite aux pratiques rencontrées sur le terrain, pratiques qui reflètent des actions positives mais aussi des conflits persistants, il est devenu impératif d'adapter les différentes dispositions qui régissent les rapports entre les autorités communales et les autorités du CPAS.

S'inspirant très largement d'une proposition de l'Union des Villes et des Communes de Belgique, le présent projet maintient la spécificité du CPAS tout en renforçant les mécanismes de contrôle et de tutelle de l'autorité communale.

Pour ce faire, le projet prévoit :

— le renforcement du rôle du Bourgmestre qui verra son rôle d'arbitre prendre une ampleur nouvelle,

— l'accroissement des matières qui seront soumises à la concertation entre la commune et le CPAS,

— la sanction suite à l'absence de concertation,

— la garantie de l'établissement du budget du CPAS,

— l'extension du pouvoir de suspension d'une décision du CPAS contraire à l'intérêt communal,

— l'allègement de la tutelle spéciale.

On remarquera donc la volonté d'accroître le contrôle, notamment budgétaire, de la commune sur son Centre, tout en lui garantissant une plus grande autonomie dans la passation de certains actes. Cependant, la tutelle spéciale d'avis, d'approbation ou d'autorisation est maintenue lorsque l'incidence fi-

— de l'extension du rôle du Bourgmestre qui verra son rôle d'arbitre prendre une ampleur nouvelle,

— de l'accroissement des matières qui seront soumises à la concertation entre la commune et le CPAS, — la sanction suite à l'absence de concertation, — la garantie de l'établissement du budget du CPAS, — l'extension du pouvoir de suspension d'une décision du CPAS contraire à l'intérêt communal, — l'allègement de la tutelle spéciale.

Dit ontwerp houdt ook rekening met talrijke wijzigingen zoals die zijn vervat in bepaalde wetsvoorstellen.

Bijgevolg mag hier gewezen worden op de relatief ruime consensus die bij alle betrokken instanties over dit ontwerp bestaat.

II. Voornaamste wijzigingen

De nieuwe bepalingen streven de volgende doeleinden na :

1) *De betrekkingen tussen de gemeente en het OCMW op een nieuwe leest schoeien*

Dit is een van de prioritaire doelstellingen van het wetsontwerp. Op grond van de ervaringen uit de praktijk van alledag die positieve aspecten hebben onthuld, maar ook tot blijvende conflictsituaties hebben geleid, is een aanpassing van de verschillende bepalingen die de betrekkingen tussen de gemeente-overheid en de OCMW-autoriteiten regelen, absoluut noodzakelijk gebleken.

Dit wetsontwerp is in grote mate ingegeven door een voorstel van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten, maar handhaaft niettemin de specificiteit van het OCMW, terwijl het de regels voor controle en toezicht door de gemeenten verscherpt.

Daartoe voorziet het ontwerp in :

— een grotere rol voor de burgemeester, wiens optreden als scheidsrechter een nieuwe dimensie krijgt,

— een uitbreiding van de aangelegenheden die aan het overleg tussen gemeente en OCMW moeten worden onderworpen,

— een strafmaatregel, wanneer het overleg uitblijft,

— de zekerheid dat de begroting van het OCMW wordt opgemaakt,

— de uitbreiding van de bevoegdheid om een besluit van het OCMW dat tegen de gemeentebelangen indruist, te schorsen,

— de verlichting van het bijzonder toezicht.

Hieruit blijkt duidelijk de wil om, onder meer in begrotingszaken, het toezicht van de gemeente op haar openbaar centrum te versterken, terwijl dat centrum niettemin een grotere autonomie krijgt voor het verlijden van sommige akten. Het bijzonder toezicht met bevoegdheid tot adviesverstrekking, goed-

nancière est conséquente, en raison du rôle déterminant exercé par la commune en la matière.

Ce projet vise donc à assurer une plus grande cohérence entre la commune et son CPAS, en favorisant les instances de dialogue et de concertation, tout en garantissant à la commune le contrôle d'une utilisation correcte de sa subvention, et ce, à l'exclusion de l'octroi des aides sociales individuelles.

C'est un nouveau pacte qui est proposé à ces autorités, dans le respect des spécificités de chacune d'entre elles, mais en tenant compte de l'indispensable rigueur dans l'établissement des impératifs budgétaires.

2) Adapter les CPAS aux réformes législatives

Ce projet adapte les structures et les missions des CPAS en regard des réformes suivantes :

- la fusion des communes (suppression des CPAS intercommunaux),
- les réformes institutionnelles (incompatibilité des membres du Conseil de l'aide sociale),
- l'abaissement de la majorité civile à 18 ans,
- le nouveau statut du milicien,
- l'accès à certains emplois contractuels pour les étrangers.

3) Préciser certaines dispositions en regard des difficultés d'interprétation

Ces précisions concernent notamment :

- le mode de scrutin,
- la représentation des minorités au sein du bureau permanent,
- les délais de convocation,
- la présentation des candidatures pour l'élection du président,
- le délai ultime d'installation du conseil en cas de recours,
- l'affiliation d'un bénéficiaire à l'assurance maladie-invalidité,
- la possibilité pour le CPAS de construire ou d'acheter des logements,
- la participation du CPAS à des entreprises publiques ou privées.

4) Alléger le fonctionnement des CPAS

Cet allègement se traduit par des nouvelles dispositions concernant notamment :

- la délégation de signature du président et du secrétaire,

keuring of machtiging wordt gehandhaafd indien aanzienlijke financiële belangen op het spel staan, omdat de gemeente op dat vlak een beslissende rol speelt.

Dit ontwerp strekt er bijgevolg toe een grotere samenhang te brengen in de betrekkingen tussen de gemeente en haar OCMW, door de dialoog- en overlegmogelijkheden te bevorderen. Parallel daarmee krijgt de gemeente de garantie dat ze controle kan uitoefenen op een correcte aanwending van de subsidie die ze verleent, behalve als het gaat om beslissingen in verband met individuele dienstverlening.

Op die manier wordt aan die instanties een nieuw pact aangeboden dat de specificiteit van elk van hen in acht neemt, maar met de nodige strakheid optreedt wanneer budgettaire eisen worden geformuleerd.

2) De OCMW's aanpassen aan de hervormingen van de wetgeving

Dit ontwerp past de structuren en de taken van de OCMW's aan met inachtneming van de volgende hervormingen :

- de fusie van gemeenten (afschaffing van de intercommunale OCMW's),
- de staatshervorming (onverenigbaarheid wat de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn betreft),
- de verlaging van de burgerlijke meerderjarigheid,
- het nieuwe statuut van de dienstplichtige,
- de toegang van vreemdelingen tot bepaalde contractuele betrekkingen.

3) Verduidelijkingen aanbrengen in de bepalingen die aanleiding geven tot interpretatiemoeilijkheden

Die verduidelijkingen hebben met name betrekking op :

- de wijze van stemmen,
- de vertegenwoordiging van de minderheden in het vast bureau,
- de oproepingstermijnen,
- de voordracht van kandidaten voor de verkiezing van de voorzitter,
- de uiterste termijn voor de installatie van de raad ingeval beroep wordt ingesteld,
- de aansluiting van een steuntrekker bij de ziekte- en invaliditeitsverzekering,
- de mogelijkheid voor de OCMW's om woningen te bouwen of te kopen,
- de participatie van het OCMW in openbare of particuliere maatschappijen.

4) De werking van de OCMW's verlichten

Aan die verlichting wordt vorm gegeven in nieuwe bepalingen die onder meer betrekking hebben op :

- de delegatie van de handtekening van de voorzitter en de secretaris,

- les délais de convocation en cas d'absence du quorum requis,
- les possibilités de délégation au bureau permanent, notamment en cas d'urgence,
- l'introduction de mécanismes plus souples en matière de procédure budgétaire.

5) *Renforcer certaines missions des CPAS*

Cette matière concerne essentiellement les différentes missions prévues à l'article 60 de la loi organique. Il convient de mettre les améliorations proposées en regard de la proposition de contractualisation du minimex, prévue dans l'accord de Gouvernement.

6) *Renforcer les droits des membres du personnel du CPAS*

Cette matière concerne principalement :

- la responsabilité du secrétaire,
- le statut du receveur local,
- l'éventail des mesures disciplinaires.

III. **Points complémentaires**

La Ministre de l'Intégration sociale a mis en évidence qu'un certain nombre de dispositions complémentaires viendront compléter le présent projet afin de permettre d'optimiser la lutte contre la pauvreté, et ce, notamment, en regard des principes de l'accord de Gouvernement.

Un projet de loi contenant un programme d'urgence pour une société plus solidaire sera prochainement déposé par le Gouvernement. Il prévoira notamment :

a) *La contractualisation du minimum de moyens d'existence*

Il conviendrait d'accentuer les incitants à la conclusion d'un véritable contrat de réinsertion sociale entre le CPAS et les bénéficiaires des allocations sociales, et plus particulièrement le groupe des jeunes de 18 à 25 ans qui devraient pouvoir bénéficier d'abord de ce type de mesure.

Ce contrat devrait être souple et adapté aux situations et problématiques très diversifiées des ayants droit.

b) *L'unification des voies de recours minimex / aide sociale*

Cette unification auprès du tribunal recueille maintenant un large consensus et devrait être rapidement mise en oeuvre.

- de termijn voor de tweede bijeenroeping van de raad indien het vereiste quorum niet is bereikt,
- de mogelijkheid om bevoegdheden aan het vast bureau over te dragen, met name in dringende gevallen,
- de invoering van soepeler regelingen inzake begrotingsprocedure.

5) *Bepaalde opdrachten van de OCMW's uitbreiden*

Die aangelegenheid heeft in hoofdzaak betrekking op de verschillende taken waarin is voorzien in artikel 60 van de organieke wet. De in uitzicht gestelde verbeteringen moeten worden gezien in het licht van het voorstel om het bestaansminimum bij overeenkomst vast te leggen, een maatregel waarin in het Regeerakkoord is voorzien.

6) *De rechten van het OCMW-personeel uitbreiden*

Deze aangelegenheid betreft vooral :

- de verantwoordelijkheid van de secretaris,
- het statuut van de plaatselijke ontvanger,
- de lijst van tuchtmaatregelen.

III. **Aanvullende punten**

De Minister van Maatschappelijke Integratie heeft er op gewezen dat een aantal aanvullende bepalingen in dit ontwerp zullen worden opgenomen teneinde de armoedebestrijding zo doelmatig mogelijk te maken, zulks onder meer in het licht van de in het Regeerakkoord vervatte beginselen.

De regering zal eerlang een wetsontwerp indienen dat een noodprogramma voor een meer solidaire samenleving bevat. Het voorziet onder meer in :

a) *Het bij overeenkomst vastleggen van het bestaansminimum*

De klemtoon behoort te worden gelegd op stimuli voor de afsluiting van een echte overeenkomst voor sociale inpassing tussen het OCMW en de begunstigen van sociale uitkeringen, meer bepaald de groep jongeren van 18 tot 25 jaar die in de eerste plaats voor dat soort van maatregel in aanmerking moeten komen.

Die overeenkomst zou soepel genoeg moeten zijn en aangepast aan de zeer uiteenlopende situaties en problemen waarmee de betrokkenen worden geconfronteerd.

b) *De eenmaking van de voorzieningen in verband met het bestaansminimum / sociale bijstand*

Over die eenmaking voor de rechtbank bestaat momenteel een ruime consensus en ze zou spoedig haar beslag moeten krijgen.

Dans une matière aussi sensible et aussi vitale pour les citoyens et au vu des lenteurs des chambres de recours, il convient de garantir aux plus démunis une décision rapide sur leurs recours, avec toutes les garanties qu'offre une décision judiciaire.

c) *L'aide sociale urgente*

Dans des situations graves où une décision rapide s'impose, le Président du CPAS devrait avoir l'obligation de décider sur l'octroi d'une allocation sociale, décision qui serait ratifiée par le conseil ultérieurement.

d) *Les subventions de l'Etat*

Il s'agira de majorer les subventions de l'Etat en matière de minimum de moyens d'existence dans les villes comptant un nombre anormalement élevé de bénéficiaires du minimex.

e) *La gestion des hôpitaux publics*

D'autres difficultés, comme la gestion des hôpitaux des CPAS, ainsi que l'octroi des aides sociales, la participation des CPAS à des ASBL devraient être examinées en profondeur et faire éventuellement l'objet de modifications législatives ultérieures.

B. — DISCUSSION GENERALE

M. Hollogne, auteur de la proposition de loi n° 30 retrace les lignes de force de sa proposition. Celle-ci vise à modifier la procédure en vue d'assurer une plus grande impartialité dans les modalités de présentation des candidats membres du CPAS. Elle prévoit, à cet effet, que le bourgmestre est non seulement assisté du secrétaire communal mais aussi d'un représentant des groupes politiques qui déposent une liste des candidatures.

M. L. Peeters explicite ses propositions n°s 152 et 170. La proposition n° 152 vise à adapter la loi organique du 8 juillet 1976 des CPAS par analogie à la loi du 19 janvier 1990 (*Moniteur belge* du 30 janvier 1990) abaissant à 18 ans l'âge de la majorité civile. Il est dès lors prévu de ramener également à 18 ans l'âge requis pour être élu membre effectif ou suppléant d'un conseil de l'aide sociale.

La proposition n° 170 vise, par analogie cette fois à l'article 142, § 2 de la nouvelle loi communale, à prévoir que l'encaisse du receveur régional est vérifiée par le gouverneur ou le fonctionnaire qu'il délègue.

In een aangelegenheid die zo gevoelig ligt en van levensbelang is voor de burger en gelet op de trage werking van de beroepskamers, moeten de minst gegoeden de garantie krijgen dat ten spoedigste uitspraak wordt gedaan over het beroep dat ze hebben ingesteld, met alle waarborgen die een rechterlijke beslissing ter zake biedt.

c) *Dringende maatschappelijke dienstverlening*

In ernstige situaties waarvoor een snelle beslissing noodzakelijk is, zou de Voorzitter van het OCMW verplicht moeten worden uitspraak te doen over de toekenning van een sociale uitkering; zijn uitspraak zou achteraf door de raad worden bekrachtigd.

d) *Staatstoelagen*

De Staatstoelagen voor het bestaansminimum in steden met een abnormaal groot aantal bestaansminimumtrekkers zullen moeten worden opgetrokken.

e) *Het beheer van de openbare ziekenhuizen*

Andere probleempunten zoals het beheer van de OCMW-ziekenhuizen, alsmede de maatschappelijke dienstverlening, de deelname van de OCMW's aan vzw's moeten nog grondig worden onderzocht en eventueel via latere wetwijzigingen worden geregeld.

B. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Hollogne, indiener van voorstel n° 30 schetst nog eens de hoofdlijnen van zijn voorstel. Het is de bedoeling bij de voordracht van mogelijke OCMW-leden voor meer onpartijdigheid te zorgen. Het voorstel bepaalt daartoe dat de burgemeester niet alleen wordt bijgestaan door de gemeentesecretaris, maar ook door een vertegenwoordiger van de politieke fracties die een lijst van kandidaten indienen.

De heer L. Peeters licht zijn voorstellen n°s 152 en 170 toe. Voorstel n° 152 strekt ertoe de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan te passen aan de wet van 19 januari 1990 (*Belgisch Staatsblad* van 30 januari 1990), die de burgerlijke meerderjarigheid op 18 jaar heeft gebracht. De leeftijd om tot effectief of plaatsvervangend lid van een raad voor maatschappelijk welzijn te kunnen worden verkozen, wordt bijgevolg ook op 18 jaar gebracht.

Voorstel n° 170 strekt ertoe — dit keer naar analogie met artikel 142, § 2, van de nieuwe gemeentewet — de kasmiddelen van de gewestelijke ontvanger door de gouverneur of door de door hem gemachtigde ambtenaar te laten verifiëren.

L'auteur constate que les dispositions de ses propositions de loi sont reprises dans le projet à l'examen.

A son tour, *M. Hancké* fournit quelques explications sur sa proposition de loi n° 341.

Il rappelle que depuis la date de son dépôt, certaines dispositions de sa proposition ont été reprises par la loi du 16 juin 1989 (*Moniteur belge* du 17 juin 1989).

D'autres dispositions visent à :

- adapter le nombre des membres du CPAS à la taille des villes et communes issues des fusions de communes;
- instaurer la fonction de vice-président dans les conseils des villes de plus de 125 000 habitants;
- constituer un bureau permanent dans les villes de plus de 50 000 habitants.
- déterminer le rôle du receveur;
- préciser les droits du CPAS en ce qui concerne la succession des personnes décédées dans ses établissements;
- infléchir les modifications que l'arrêté royal de pouvoirs spéciaux n° 244 du 31 décembre 1983 a apportées à la législation sur les CPAS en vue de les conformer à l'esprit de cette législation.

Mme Dua constate que les dispositions de sa proposition n° 265 sont reprises dans le présent projet et souligne qu'elle devient dès lors sans objet.

Au nom de *M. Perdieu*, un membre se réjouit que la plupart des dispositions de sa proposition de loi n° 67 soient englobées dans le projet de loi. Il conviendrait toutefois que le nombre de membres des chambres de recours soit revu à la hausse afin d'en faciliter le fonctionnement.

M. Caudron suggère l'inscription dans la loi d'une disposition visant à faire respecter les accords conclus au sein d'un CPAS entre deux partis en vue de se partager temporairement la présidence.

C. — DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1er à 4

La Ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement rappelle que la loi du 8 juillet 1976 prévoit en son article 3 la possibilité pour deux ou plusieurs communes limitrophes situées dans la même province et soumises au même régime linguistique de créer un seul centre public intercommunal d'aide sociale, au lieu de créer chacune un centre public communal d'aide sociale.

Cette disposition visait en réalité les très petites communes qui existaient encore au moment où a été votée la loi organique. La fusion des communes, qui

De auteur constateert dat het voorliggende ontwerp de bepalingen van zijn voorstellen heeft overgenomen.

De heer Hancké verstrekt op zijn beurt enige toelichting bij het wetsvoorstel n° 341 dat hij heeft ingediend.

Hij herinnert eraan dat sommige bepalingen ondertussen al bij de wet van 16 juni 1989 (*Belgisch Staatsblad* van 17 juni 1989) werden geregeld.

Andere bepalingen strekken ertoe :

- het aantal OCMW-leden af te stemmen op de omvang van de steden en gemeenten die na de fusie van gemeenten zijn ontstaan;
- het ambt van ondervoorzitter in te voeren in de raden van steden met meer dan 125 000 inwoners;
- een vast bureau op te richten in de steden met meer dan 50 000 inwoners;
- de taken van de ontvanger vast te stellen;
- de aanspraken van het OCMW in verband met de erfenis van personen die in zijn instellingen zijn overleden te regelen;
- een andere wending te geven aan de wijzigingen die het bijzondere machtenbesluit n° 244 van 31 december 1983 in de wetten inzake de OCMW's heeft aangebracht, teneinde ze met de strekking van die wetten in overeenstemming te brengen.

Mevrouw Dua constateert dat de bepalingen van haar voorstel n° 265 in dit ontwerp terug te vinden zijn en wijst erop dat het voorstel bijgevolg vervalt.

Namens *de heer Perdieu* verheugt een lid er zich over dat de meeste bepalingen van diens voorstel n° 67 eveneens in het wetsontwerp werden overgenomen. Het ware evenwel wenselijk het aantal leden van de beroepskamers te verhogen, zodat ze vlotter kunnen werken.

De heer Caudron stelt voor in de wet een bepaling op te nemen waardoor overeenkomsten, die twee partijen in een OCMW hebben gesloten om het voorzitterschap tijdelijk te delen, ook dienen te worden nageleefd.

C. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artt. 1 tot 4

De Minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu brengt in herinnering dat artikel 3 van de wet van 8 juli 1976 bepaalt dat twee of meer aaneengrenzende gemeenten gelegen in dezelfde provincie en onderworpen aan hetzelfde taalstelsel, een intercommunaal openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kunnen oprichten, in plaats van ieder afzonderlijk een gemeentelijk openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in te stellen.

De bepaling sloeg in feite op de zeer kleine gemeenten die nog bestonden op het ogenblik van de goedkeuring van de organieke wet. Door de fusie van

est intervenue après l'adoption de cette loi, a rendu superflue la création de CPAS intercommunaux. Aucun n'a d'ailleurs été instauré depuis 1976. Il est par conséquent proposé de supprimer la faculté de créer de tels centres.

Un membre se réfère à l'article 1er de sa proposition n° 341, visant à augmenter le nombre des conseillers dans les grandes villes. Les CPAS étant de plus en plus sollicités, surtout dans les grandes agglomérations urbaines, il convient d'accroître le nombre de conseillers pour assurer le bon fonctionnement de ces centres.

La Ministre répond que bien que la situation des grandes villes plaide en faveur d'une augmentation du nombre de conseillers, il ne faut pas perdre de vue qu'une telle augmentation du nombre des mandataires grèverait encore plus lourdement les budgets des grandes villes. Une telle mesure ne serait d'ailleurs pas bien accueillie et ne faciliterait pas la gestion de l'institution.

Un membre réplique que dans les grandes villes, les conseillers des CPAS siègent également dans les comités de gestion de différentes institutions. La ville d'Anvers par exemple compte, entre autres, dix hôpitaux et dix-sept maisons de repos. Les conseillers se plaignent des réunions trop fréquentes auxquelles ils doivent assister et de l'inflation de dossiers individuels qu'ils doivent traiter.

L'intervenant ajoute que l'augmentation du nombre de conseillers qu'il propose n'est pas exagérée et n'entraînerait que des coûts limités pour le budget des grandes villes étant donné que les conseillers ne sont indemnisés que par le biais de jetons de présence. Ainsi, la ville d'Anvers dépense une somme mensuelle située entre 30 000 et 40 000 francs pour les jetons de présence de six conseillers. Les coûts entraînés par une légère augmentation du nombre de conseillers sont donc dérisoires par rapport à l'amélioration qu'elle peut apporter dans le fonctionnement du CPAS.

Un membre craint que les problèmes décrits par l'intervenant précédent ne soient spécifiques à la ville d'Anvers. Le CPAS de Gand dont le membre fait partie ne connaît pas ce genre de difficultés. Il estime qu'un trop grand nombre de conseillers risque d'entraver le bon fonctionnement du CPAS. Le membre propose que le texte du projet soit maintenu mais qu'une dérogation soit prévue pour la ville d'Anvers.

La Ministre ajoute encore que les problèmes rencontrés par les CPAS sont fonction de leur mode de fonctionnement. Il ne faut pas négliger non plus l'impact psychologique que pourrait avoir une augmentation du nombre des conseillers sur le personnel communal auquel des efforts financiers de plus en plus importants sont demandés. La Ministre estime

gemeenten, die na de goedkeuring van de wet tot stand kwam, werd de oprichting van intercommunale OCMW's overbodig. Er werd trouwens, sedert 1976, geen enkel dergelijk OCMW opgericht. Er wordt dan ook voorgesteld de mogelijkheid tot oprichting van dergelijke centra af te schaffen.

Een lid verwijst naar artikel 1 van zijn voorstel n° 341 strekkende tot verhoging van het aantal raadsleden in de grote steden. Aangezien vooral in de grote stedelijke agglomeraties steeds vaker een beroep wordt gedaan op de OCMW's, moet het aantal raadsleden worden opgevoerd teneinde de goede werking van die centra te waarborgen.

De Minister antwoordt dat de toestand in de grote steden wel voor een verhoging van het aantal raadsleden pleit, maar dat niet uit het oog mag worden verloren dat een dergelijke verhoging van het aantal mandatarissen de begrotingen van de grote steden nog zwaarder zou belasten. Een dergelijke maatregel zou overigens niet goed onthaald worden en het beheer van de instellingen zeker niet vergemakkelijken.

Een lid werpt op dat in de grote steden de raadsleden van de OCMW's eveneens zitting hebben in de beheerscomités van verschillende instellingen. De stad Antwerpen bijvoorbeeld telt onder andere tien ziekenhuizen en zeventien rusthuizen. De raadsleden beklagen zich over het te grote aantal vergaderingen waaraan zij moeten deelnemen en over de enorme toename van de individuele dossiers die zij moeten verwerken.

Spreker voegt eraan toe dat de door hem voorgestelde verhoging van het aantal raadsleden niet overdreven is en slechts beperkte uitgaven op de begroting van de grote steden meebrengt, aangezien de raadsleden door middel van presentiegeld worden vergoed. Zo besteedt de stad Antwerpen maandelijks 30 000 tot 40 000 frank aan presentiegelden voor zes raadsleden. Een kleine verhoging van het aantal raadsleden brengt wel kosten mee, maar die zijn te verwaarlozen als men rekening houdt met de betere werking van de OCMW's welke die verhoging kan teweegbrengen.

Een lid vreest dat de problemen die spreker beschrijft, specifiek zijn voor de stad Antwerpen. Het lid heeft zitting in het OCMW van de stad Gent en daar bestaan dergelijke problemen niet. Het lid meent dat een te groot aantal raadsleden de goede werking van een OCMW kan belemmeren. Hij stelt voor de tekst van het ontwerp te behouden, maar tegelijk in een afwijking te voorzien voor de stad Antwerpen.

De Minister voegt eraan toe dat de problemen waarmee de OCMW's te kampen hebben, te wijten zijn aan hun werkwijze. Ook moet rekening worden gehouden met de psychologische weerslag die een verhoging van het aantal raadsleden kan hebben bij het gemeentepersoneel aan wie steeds grotere financiële inspanningen worden gevraagd. De Minister

qu'un maximum de 15 membres dans les grandes villes est suffisant.

Un membre précise que la composition des comités de gestion dans lesquels les conseillers doivent siéger est déterminé par la loi et que par conséquent, le CPAS d'Anvers ne peut que s'y conformer.

Il remercie l'intervenant précédent pour sa proposition de dérogation pour la ville d'Anvers bien qu'il ne s'agisse pas d'une solution idéale.

L'intervenant précédent se demande si le problème de la présence des conseillers au sein des comités de gestion ne pourrait pas être réglé en leur accordant plus d'autonomie, comme la Ministre l'a d'ailleurs annoncé dans sa note de politique générale.

Un autre membre est d'avis qu'à l'avenir il conviendra de trouver des nouvelles formules de gestion pour les hôpitaux publics autres que la gestion par trop rigide du CPAS.

M. De Mol dépose un amendement n° 22 (Doc. n° 461/3) reprenant l'article 1er de la proposition de loi n° 341 de *M. Hancké*.

*
* *

Les articles 1er à 3 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 22 de *M. De Mol* est rejeté par 13 voix contre 2 et 1 abstention.

L'article 4 est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

Art. 5

Cet article vise à ramener de 21 à 18 ans la condition d'âge régissant l'éligibilité en tant que membre du conseil de l'aide sociale. Cette disposition rencontre la proposition de loi n° 152 de *M. L. Peeters*.

*
* *

Les membres ne formulent aucune remarque au sujet de cet article et l'adoptent à l'unanimité.

Art. 6

Cet article étend les incompatibilités relatives aux membres du CPAS aux membres du personnel de la Commission communautaire commune de Bruxelles capitale.

Un membre demande pour quelle raison l'article stipule « à l'exception du personnel de l'enseignement communal »?

La Ministre rappelle que lors de la discussion de la loi du 29 décembre 1988 modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale

acht een maximumaantal van 15 leden in de grote steden voldoende.

Een lid preciseert dat de samenstelling van de beheerscomités waarin de raadsleden zitting hebben, bij wet is bepaald en dat het OCMW van Antwerpen die wet bijgevolg moet naleven.

Hij dankt de vorige spreker die voorstelde om voor de stad Antwerpen in een afwijking te voorzien, al is dat geen ideale oplossing.

De vorige spreker vraagt zich af of het probleem met betrekking tot de aanwezigheid van raadsleden in de beheerscomités niet kan worden opgelost door hen meer autonomie te verlenen, zoals de Minister trouwens in haar algemene beleidsnota heeft aangekondigd.

Een ander lid is van oordeel dat de openbare ziekenhuizen in de toekomst volgens nieuwe formules moeten worden beheerd en niet langer onder het al te stroeve beheer van de OCMW's mogen blijven.

De heer De Mol dient een amendement n° 22 (Stuk n° 461/3) in dat artikel 1 van voorstel n° 341 van de heer Hancké overneemt.

*
* *

De artikelen 1 tot 3 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Amendement n° 22 van de heer De Mol wordt verworpen met 13 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Artikel 4 wordt aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 5

Dit artikel wil de leeftijdsvoorwaarde waaraan de verkiesbaarheid als lid van de raad voor maatschappelijk welzijn onderworpen is, van 21 op 18 jaar brengen. Die bepaling komt tegemoet aan het wetsvoorstel n° 152 van de heer *L. Peeters*.

*
* *

De leden maken over dit artikel geen opmerkingen en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 6

Dit artikel breidt de onverenigbaarheden met betrekking tot de OCMW-leden uit tot de personeelsleden van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad.

Een lid vraagt waarom het artikel bepaalt « met uitzondering van het personeel van het gemeentelijk onderwijs ».

De Minister herinnert eraan dat dit punt uitvoerig aan de orde kwam tijdens de bespreking van de wet van 29 december 1988 tot wijziging van de organieke

(*Moniteur belge* du 4 janvier 1989), ce point a été longuement discuté au Parlement. Il s'agissait de savoir s'il ne fallait pas interdire à un membre du personnel de l'enseignement communal d'être membre d'un CPAS. D'aucuns estimaient que cette incompatibilité était discriminatoire pour les membres de l'enseignement communal par rapport au personnel du réseau libre ou officiel.

Il a été jugé opportun dans le cadre d'une politique préventive de lutte contre la pauvreté, que le personnel de l'enseignement communal puisse faire partie du CPAS. *Un membre* souligne qu'il s'agit souvent de témoins privilégiés qui peuvent apporter une aide efficace dans le traitement des dossiers.

La Ministre précise encore à un membre que le personnel communal (p.e. un secrétaire communal) ne peut, pour le surplus, être membre d'un CPAS.

*
* *

L'article 6 est adopté à l'unanimité.

Art. 7

Cet article vise également à supprimer la possibilité de créer des CPAS intercommunaux.

M. Hollogne dépose un amendement n° 5 (Doc. 461/2) visant à assurer une plus grande impartialité dans les modalités de présentation des candidats membres du CPAS en prévoyant que lors du dépôt des actes de présentation, le bourgmestre est non seulement assisté du secrétaire communal mais aussi d'un représentant des groupes politiques qui déposent une liste de candidatures.

La Ministre se rallie à l'amendement qui permet d'éviter la fuite d'informations aux conseillers communaux avant le dépôt de l'ensemble des listes de candidats.

*
* *

L'amendement n° 5 de *M. Hollogne* est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

L'article 7 ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 8 et 9

Ces articles n'appellent aucun commentaire et sont successivement adoptés à l'unanimité.

wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (*Belgisch Staatsblad* van 4 januari 1989). De vraag was toen of het lidmaatschap van een OCMW niet moest worden ontzegd aan het personeel van het gemeentelijk onderwijs. Sommigen meenden dat die onverenigbaarheid een discriminatie van de leden van het gemeentelijk onderwijs ten opzichte van het personeel van het vrij of het officieel net inhield.

In het raam van een preventief beleid inzake armoedebestrijding werd het raadzaam geacht dat het personeel van het gemeentelijk onderwijs lid zou mogen zijn van het OCMW. *Een lid* beklemtoont dat het hier vaak gaat om « bevoorrechte getuigen », die efficiënt tot de behandeling van de dossiers kunnen bijdragen.

Ter attentie van een lid wijst *de Minister* er voorts op dat het gemeentepersoneel (bv. de gemeentesecretaris) bovendien geen lid van een OCMW mag zijn.

*
* *

Artikel 6 wordt eenparig aangenomen.

Art. 7

Dit artikel wil tevens de mogelijkheid afschaffen om intercommunale OCMW's op te richten.

De heer Hollogne dient een amendement n° 5 in (Stuk n° 461/2) dat ertoe strekt een grotere onpartijdigheid te waarborgen voor de vaststelling van de nadere regels van voordracht van de kandidaat-leden van het OCMW, waarbij wordt bepaald dat de burgemeester, bij de indiening van de akten van voordracht, niet alleen wordt bijgestaan door de gemeentesecretaris maar tevens door een gemeenteraadslid van elke politieke fractie die een kandidatenlijst indient.

De Minister sluit zich aan bij dat amendement waarmee wordt voorkomen dat de informatie aan de gemeenteraadsliden uitlekt voordat alle kandidatenlijsten zijn ingediend.

*
* *

Amendement n° 5 van de heer *Hollogne* wordt aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde artikel 7 wordt eenparig aangenomen.

Artt. 8 en 9

Over die artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 10 à 13

La Ministre se réfère à l'exposé des motifs (Doc. 1734/1 - 90/91 - p. 9).

*
* * *

Ces articles n'appellent aucun commentaire et sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 14

Cet article propose différentes modifications à l'article 25 de la loi organique.

Une première modification vise à prévoir que le président désigne son remplaçant par écrit, dans le but d'éviter des contestations.

Il est ensuite prévu qu'il est procédé au remplacement du président du CPAS suivant les mêmes modalités que celles prévues pour les échevins dans la loi du 21 mars 1991 modifiant la nouvelle loi communale en ce qui concerne les absences et empêchements des mandataires (*Moniteur belge* du 9 avril 1991).

L'article propose enfin d'autoriser le président du CPAS à porter l'écharpe communale ou tout autre signe distinctif lors de manifestations officielles.

M. Hancké se réfère à l'article 2 de sa proposition de loi n° 341 visant à prévoir la désignation d'un vice-président au sein du CPAS en cas d'empêchement du président.

M. Hancké estime que la procédure de remplacement prévue par le projet par analogie avec la loi communale en ce qui concerne le remplacement du bourgmestre ne se justifie pas.

*
* * *

L'article 14 est adopté à l'unanimité.

Art. 15

Un membre estime qu'il conviendrait de prévoir des limites à l'application du § 1er afin d'éviter qu'un bourgmestre ne requière abusivement la présidence du CPAS lorsqu'il assiste aux réunions.

La Ministre rappelle que les présentes dispositions ont été longuement discutées au sein de l'Union des Villes et des Communes. Elles visent à reconnaître au bourgmestre sa qualité de premier élu municipal lorsqu'il assiste aux réunions du CPAS.

Mme Dua et *M. Dejonckheere* déposent à cet article l'amendement n° 1 (Doc. n° 461/2) qui vise à suppri-

Artt. 10 tot 13

De Minister verwijst naar de memorie van toelichting (Stuk n° 1734/1 - 90-91 - blz. 9).

*
* * *

Over die artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 14

Dat artikel stelt voor om verscheidene wijzigingen aan te brengen in artikel 25 van de organieke wet.

Een eerste wijziging bestaat hierin dat de burgemeester, om betwistingen te voorkomen, schriftelijk een raadslid aanwijst om hem tijdelijk te vervangen.

Voorts bepaalt het artikel dat wordt voorzien in de vervanging van de OCMW-voorzitter op dezelfde wijze als die welke voor de schepenen is bepaald in de wet van 21 maart 1991 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet wat de afwezigheden en verhinderingen van mandatarissen betreft (*Belgisch Staatsblad* van 9 april 1991).

Tot slot stelt het artikel voor dat de OCMW-voorzitter bij officiële plechtigheden de gemeentesjerp of elk ander onderscheidingsteken zou mogen dragen.

De heer Hancké verwijst naar artikel 2 van zijn wetsvoorstel n° 341 ertoe strekkend, ingeval de voorzitter verhinderd is, in de aanwijzing van een ondervoorzitter in het OCMW te voorzien.

De heer Hancké vindt dat de in het ontwerp in uitzicht gestelde vervangingsprocedure, naar analogie van wat de gemeentewet voor de vervanging van de burgemeester bepaalt, niet verantwoord is.

*
* * *

Artikel 14 wordt eenparig aangenomen.

Art. 15

Een lid acht het aangewezen omtrent de toepassing van § 1 beperkingen in te bouwen om te voorkomen dat een burgemeester, wanneer hij aan een vergadering deelneemt, ten onrechte het OCMW-voorzitterschap zou opeisen.

De Minister memoreert dat in de Vereniging van Belgische steden en gemeenten uitvoerig van gedacht is gewisseld over deze bepalingen, die de burgemeester willen erkennen als eerste verkozene van de gemeente wanneer hij aan een vergadering van het OCMW deelneemt.

Mevrouw Dua en *de heer Dejonckheere* dienen op dat artikel amendement n° 1 (Stuk n° 461/2) in dat de

mer la faculté accordée au bourgmestre de présider le conseil de l'aide sociale. Selon les auteurs de l'amendement, cette faculté risquerait d'affaiblir fortement la position du président, surtout si le bourgmestre en usait exagérément et cela pourrait, en outre, avoir un effet psychologique non négligeable sur le déroulement des séances et même sur la prise de décision.

Un membre met en évidence que la facilité accordée au bourgmestre au § 1er ne risque pas d'entraîner la mainmise de la commune sur le CPAS. Au contraire, la présence du bourgmestre au CPAS, dont la majorité est la même qu'au conseil communal, a souvent un rôle positif à jouer et les risques de dérapages seront dès lors minimales même en cas de présidence systématique du bourgmestre. En outre, si le bourgmestre abuse de la faculté qui lui est offerte de présider la réunion du CPAS, il aura des problèmes au sein du collège échevinal.

Le membre plaide donc afin qu'une certaine liberté soit laissée aux intéressés et déconseille l'insertion d'une disposition restrictive.

Un autre intervenant rappelle que par le passé, le bourgmestre était président de droit de la commission d'assistance publique.

Il estime que la formule proposée par le Gouvernement est trop vague et laisse trop de liberté aux acteurs sur le terrain. Il demande si la disposition s'applique également à l'échevin délégué.

La Ministre réplique qu'il est normal de reconnaître l'autorité morale du bourgmestre en sa qualité de premier magistrat de la commune. Dans les communes où les situations sont tendues, le bourgmestre peut jouer un rôle d'arbitre non négligeable.

Un membre se déclare partisan d'une plus grande synergie entre la commune et le CPAS tout en veillant à maintenir l'autonomie du CPAS lorsqu'il s'agit de prendre des décisions en matière d'aide sociale.

La disposition prévue par le Gouvernement fait référence à un cas de figure idéal, à savoir en cas de majorité absolue. Or, en cas de majorités de coalition, l'attribution des mandats échevinaux et de la présidence du CPAS entraîne souvent des tensions.

L'intervenant n'est pas opposé à ce que le bourgmestre préside le conseil de l'aide sociale lorsqu'il assiste aux réunions mais il plaide pour que cette faculté soit limitée afin d'éviter des abus.

Un autre membre se demande à quel titre le bourgmestre va présider la réunion du CPAS. Quelle information transmettra-t-il au collège échevinal lorsque

weglating beoogt van de aan de burgemeester toegekende mogelijkheid om de raad voor maatschappelijk welzijn voor te zitten. Volgens de indieners van het amendement kan dat de positie van de voorzitter ernstig aantasten, zeker wanneer de burgemeester er in overdreven mate gebruik van maakt. Voorts kan zulks een belangrijk psychologisch effect hebben op het verloop van de vergaderingen en zelfs op de besluitvorming.

Een lid brengt naar voren dat de in § 1 aan de burgemeester verleende mogelijkheid er niet zal toe leiden dat de greep van de gemeenten op de OCMW's wordt versterkt. De aanwezigheid van de burgemeester in het OCMW, waar dezelfde meerderheid als in de gemeenteraad bestaat, zal daarentegen in vele gevallen een gunstig effect sorteren. Daardoor zal het gevaar dat een en ander uit de hand loopt uiterst gering zijn, zelfs wanneer de burgemeester systematisch het voorzitterschap waarneemt. Daarbij komt dat de burgemeester die misbruik maakt van de hem geboden mogelijkheid om het OCMW voor te zitten, problemen zal krijgen in het college van burgemeester en schepenen.

Het lid pleit er derhalve voor dat de belanghebbenden enige vrijheid wordt gelaten en acht het niet raadzaam dat ter zake een restrictieve bepaling wordt opgenomen.

Een andere spreker brengt in herinnering dat de burgemeester in het verleden van rechtswege voorzitter van de commissie van openbare onderstand was.

Hij vindt de door de regering voorgestelde formulering te vaag waardoor ze de belanghebbenden te veel vrijheid laat. Hij vraagt of de desbetreffende bepaling eveneens op de gemachtigde schepenen van toepassing is.

De Minister antwoordt dat het normaal is dat het morele gezag van de burgemeester als eerste magistraat van de gemeente wordt erkend. In gemeenten waar een gespannen sfeer heerst, is voor de burgemeester een belangrijke rol als scheidsrechter weggelegd.

Een lid geeft te kennen voorstander te zijn van een nauwer samengaan van gemeenten en OCMW's, waarbij de autonomie van het OCMW inzake beslissingen op het gebied van sociale dienstverlening wordt gehandhaafd.

De door de regering uitgewerkte bepaling refereert aan een ideale toestand, met name het voorhanden zijn van een absolute meerderheid. Bij coalitiemeerderheden leidt de aanwijzing van de schepenen en van de voorzitter van het OCMW vaak tot spanningen.

Spreker verzet zich niet tegen de idee dat de burgemeester de raad voor maatschappelijk welzijn voorziet wanneer hij aan de vergaderingen deelneemt. Hij dringt er evenwel op aan dat die mogelijkheid wordt beperkt, om misbruiken te voorkomen.

Een ander lid vraagt zich af in welke hoedanigheid de burgemeester de vergaderingen van het OCMW zal voorzitten. Welke informatie zal hij aan het sche-

la réunion du CPAS aura posé problème? Ne serait-il pas préférable d'inverser le flux d'information et de prévoir que les membres du CPAS peuvent être entendus au sein du collège?

L'auteur de la proposition de loi n° 341 rappelle qu'en cas d'empêchement du bourgmestre, celui-ci est remplacé par un échevin désigné par le collège et non par le bourgmestre seul. La présence du bourgmestre au sein du CPAS n'est pas l'expression d'une mission de confiance confiée à lui seul mais bien à l'ensemble du collège dans le cadre de la concertation organisée par la loi entre la commune et le CPAS. Dans la pratique d'ailleurs, le bourgmestre empêché est souvent remplacé à la présidence du CPAS par l'échevin chargé du contrôle du CPAS; il s'agit en général de l'échevin des affaires sociales. Il conviendrait dès lors d'entériner cette pratique dans la loi.

L'orateur propose une formule à son sens plus élégante selon laquelle la présidence peut être offerte au bourgmestre qui se présente à une réunion du CPAS. Il ajoute que la présence du bourgmestre peut envenimer une situation déjà conflictuelle.

La Ministre répond que la volonté du Gouvernement est d'affirmer l'appartenance du CPAS à l'institution communale et le rôle privilégié du bourgmestre en tant que coordinateur de l'ensemble de la politique communale. En outre, le fait que la faculté de présider le conseil de l'aide sociale soit réservée au bourgmestre seul et non à l'éventuel échevin délégué limite les risques d'abus et met en évidence la mission essentielle du bourgmestre, à savoir promouvoir la cohérence des services communaux. C'est cette mission que le présent projet vise à lui reconnaître.

L'intervenant précédent se demande s'il ne serait pas opportun de prévoir que le bourgmestre peut faire mettre un point à l'agenda de la réunion du CPAS. Dans ce cas, sa présence serait d'autant plus justifiée.

La Ministre fait remarquer que cette possibilité est prévue à l'article 29 de la loi actuelle.

Mme Dua et M. Dejonckheere déposent un amendement n° 2 (Doc. n° 461/2) visant à prévoir une concertation au moins tous les trois mois entre le bureau permanent et une délégation du conseil communal. Les auteurs sont d'avis que la désignation du bureau permanent en tant que délégation du CPAS au sein du comité de concertation offre plus de garanties quant à la présence des minorités politiques lors de cette concertation.

La Ministre souligne que si le souci de faire participer la minorité à la concertation est légitime, celui-ci ne doit pas prévaloir sur le souci du législateur de réaliser une véritable concertation portant sur le

pencollege verstrekken indien tijdens de vergadering van het OCMW problemen zijn gerezen? Ware het niet verkieslijk dat de informatiestroom in omgekeerde richting verloopt en dat wordt bepaald dat de OCMW-leden door het schepencollege kunnen worden gehoord?

Wanneer de burgemeester verhinderd is, wordt hij bovendien vervangen door een schepen die aangewezen wordt door het college, niet door de burgemeester alleen. Wanneer de burgemeester een vergadering van het OCMW bijwoont, vormt dat de uiting van een vertrouwensopdracht die hem niet persoonlijk, maar aan het hele college is toevertrouwd in het raam van het bij de wet ingestelde overleg tussen de gemeente en het OCMW. Wanneer de burgemeester verhinderd is, wordt hij als voorzitter van het OCMW overigens vaak vervangen door de met het toezicht op het OCMW belaste schepen, meestal de schepen van sociale zaken. Het ware derhalve aangewezen die praktijk in de wet te bekrachtigen.

Spreker stelt een zijns inziens elegantere formulering voor luidens welke de burgemeester die zich op een OCMW-vergadering aanmeldt, met het voorzitterschap kan worden belast. Hij voegt daaraan toe dat de loutere aanwezigheid van de burgemeester een al bestaande conflictsituatie nog kan verergeren.

De Minister antwoordt dat het de regering er om te doen is te beklemtonen dat het OCMW behoort tot de gemeente als instelling en dat ze voorts de bevoorrechte rol van de burgemeester als coördinator van het gehele gemeentebestuur wil doen uitkomen. Bovendien houdt het feit dat de bevoegdheid om de raad voor maatschappelijk welzijn voor te zitten uitsluitend voor de burgemeester en niet voor de eventueel afgevaardigde schepen wordt gereserveerd, het gevaar voor misbruiken beperkt. Andermaal komt daardoor de wezenlijke rol van de burgemeester, met name de bevordering van de samenhang tussen de gemeentelijke diensten, tot uiting. Dat is de taak die dit ontwerp hem nadrukkelijk wil opdragen.

De vorige interveniënt vraagt zich af of het niet wenselijk is te bepalen dat de burgemeester een punt op de agenda van de OCMW-vergadering kan doen plaatsen. Op die wijze zou zijn aanwezigheid des te meer verantwoord zijn.

De Minister wijst erop dat artikel 29 van de huidige wet in deze mogelijkheid voorziet.

Mevrouw Dua en de heer Dejonckheere stellen een amendement n° 2 (Stuk n° 461/2) voor dat ten minste om de drie maanden overleg wil doen plaatsvinden tussen het vast bureau en een delegatie van de gemeenteraad. Volgens de indieners zijn er door de aanwijzing van het vast bureau als delegatie van de raad voor maatschappelijk welzijn in het overlegcomité meer garanties dat de aanwezigheid van de politieke minderheden bij dat overleg gewaarborgd is.

De Minister geeft toe dat de zorg de minderheid bij het overleg te betrekken, gerechtvaardigd is, maar niet mag gaan overheersen ten koste van de bedoeling van de wetgever om een volwaardig overleg over

fond des questions, ce qui suppose, dans certains cas, que la majorité seule prenne ses responsabilités et qu'elle confronte ses points de vue en tant que responsable de la commune et du CPAS.

De plus, le projet du Gouvernement permet une plus large participation de l'ensemble des membres du conseil et une modulation de la délégation du CPAS en fonction des sujets traités. Rien n'empêche le conseil de l'aide sociale de faire participer la minorité à la concertation.

M. De Mol dépose un amendement n° 13 (Doc. n° 461/3) visant à préciser au § 1er de l'article 26 de la loi organique que l'échevin qui remplace le bourgmestre aux séances du conseil de l'aide sociale est désigné par le collège des bourgmestre et échevins.

La Ministre se rallie à l'amendement étant donné qu'il se base sur la nécessité de faire prévaloir la décision collégiale du collège échevinal sur la décision individuelle du bourgmestre quant à la désignation du représentant du bourgmestre.

*
* *

L'amendement n° 13 de M. De Mol est adopté par 12 voix contre 2.

L'amendement n° 1 de Mme Dua et M. Dejonckheere est rejeté par 10 voix contre 2 et 2 abstentions.

L'amendement n° 2 de Mme Dua et M. Dejonckheere est rejeté par 11 voix contre 2 et 2 abstentions.

L'article 15, ainsi modifié est adopté par 14 voix contre une et une abstention.

Art. 16

Cet article règle les matières qui doivent faire l'objet d'une concertation entre la commune et le CPAS. Cette concertation est bilatérale : elle doit, d'une part, être préalable aux décisions prises par le CPAS et qui ont une incidence sur le budget de la commune mais elle est, d'autre part, rendue obligatoire à l'égard des décisions communales qui concernent le CPAS (budget, création de services sociaux).

Un membre se demande s'il ne faudrait pas préciser que lorsque la concertation débouche sur un litige qui nuit aux intérêts financiers de la commune, la décision est prise par la commune.

La Ministre répond qu'en cas d'échec de la concertation, la décision appartient dans un premier temps au CPAS. La tutelle de la commune pourra ensuite s'exercer sur le CPAS dans le respect de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs (*Moniteur belge* du 12 septem-

de grond van de zaak te plegen. In sommige gevallen onderstelt zulks dat alleen de meerderheid de verantwoordelijkheid op zich neemt en onderling standpunten uitwisselt als verantwoordelijke van de gemeente en van het OCMW.

Bovendien voorziet het regeringsontwerp ook in meer mogelijkheden voor alle leden van de raad om aan het overleg deel te nemen en kan de samenstelling van de OCMW-delegatie naar gelang van de behandelde onderwerpen worden aangepast. Niets belet de raad voor maatschappelijk welzijn om de minderheid bij het overleg te betrekken.

De heer De Mol dient een amendement n° 13 (Stuk n° 461/3) in dat in § 1 van artikel 26 van de organieke wet de precisering wil toevoegen dat de schepen die de burgemeester tijdens de vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn vervangt, door het college van burgemeester en schepen wordt aangewezen.

De Minister sluit zich bij dat amendement aan, aangezien het stoelt op de noodzaak om de gezamenlijke beslissing van het schepencollege boven de individuele beslissing van de burgemeester te stellen als een vervanger voor de burgemeester moet worden aangewezen.

*
* *

Amendement n° 13 van de heer De Mol wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 2.

Amendement n° 1 van Mevrouw Dua en de heer Dejonckheere wordt verworpen met 10 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Amendement n° 2 van Mevrouw Dua en de heer Dejonckheere wordt verworpen met 11 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde artikel 15 wordt aangenomen met 14 tegen 1 stem en 1 onthouding.

Art. 16

Dit artikel vermeldt de aangelegenheden waarover de gemeente en het OCMW overleg moeten plegen. Het gaat om een bilateraal overleg dat voortvloeit uit de beslissingen van het OCMW die een invloed hebben op de begroting van de gemeente. Anderzijds is dat overleg ook verplicht voor de gemeentelijke beslissingen die het OCMW aanbelangen (begroting, oprichting van sociale diensten).

Een lid vraagt zich af of het niet aangewezen zou zijn te preciseren dat de gemeente de beslissing moet nemen wanneer het overleg leidt tot een twistpunt dat haar financiële belangen schaadt.

De Minister antwoordt dat wanneer het overleg mislukt, het OCMW als eerste een beslissing kan nemen. Vervolgens kan de gemeente toezicht op het OCMW uitoefenen, overeenkomstig de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (*Belgisch Staats-*

bre 1991). La commune devra donc elle-même démontrer que son intérêt financier est menacé.

Elle précise encore à un membre que la liste des matières prévue au § 1er de cet article est identique à la liste fixée par l'arrêté royal n° 244 à l'exception d'un seul point qui disparaît, à savoir les critères relatifs à la part contributive du bénéficiaire ainsi que les tarifs d'aide collective pour autant que ceux-ci ne soient pas fixés par l'autorité.

*
* *

L'article 16 est adopté à l'unanimité.

Art. 17

Cet article n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 18

Cet article vise à rendre obligatoire dans chaque CPAS la constitution d'un bureau permanent. D'un point de vue démocratique, le bureau permanent permet de garantir la représentation des minorités politiques.

Une autre disposition de l'article vise à confier au seul conseil le pouvoir de prendre certaines décisions en matière de gestion des biens. La législation actuelle prévoit que les décisions relatives aux marchés de travaux sont prises par le conseil, ce qui n'est pas possible dans la pratique. Il est nettement préférable de distinguer dans la loi quels sont les marchés qui peuvent être décidés par le conseil et quels sont ceux qui relèvent d'une décision du bureau permanent.

M. Hancké souligne que l'article 4 de sa proposition de loi n° 341 prévoit la constitution obligatoire d'un bureau permanent lorsque le conseil de l'aide sociale compte 13 membres au plus.

Etant donné que l'article 18 du projet va plus loin, l'article 4 de cette proposition devient sans objet.

*
* *

L'article 18 est adopté à l'unanimité.

Art. 19

Par analogie à la loi communale, cet article permet une délégation de signature dans le chef du président ou du secrétaire du CPAS.

Il est également prévu que le président du CPAS peut être entendu par le collègue échevinal, à son

blad van 12 september 1991). De gemeente moet derhalve zelf aantonen dat haar financiële belangen op het spel staan.

Voorts preciseert zij ten behoeve van een lid dat de in § 1 van dit artikel voorgeschreven lijst van aangelegenheden dezelfde is als de bij het koninklijk besluit n° 244 bepaalde lijst, behalve één punt dat wegvalt, met name de criteria van de bijdrage van de begunstigde alsmede de tarieven van collectieve dienstverlening, voor zover deze laatste niet van overheidswege zijn vastgesteld.

*
* *

Artikel 16 wordt eenparig aangenomen.

Art. 17

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 18

Dit artikel beoogt in elk OCMW een vast bureau op te richten. Uit een democratisch oogpunt garandeert het vast bureau de vertegenwoordiging van de politieke minderheden.

Een andere bepaling van het artikel wil de beslissingsbevoegdheid inzake het beheer van de goederen aan de Raad toekennen. De vigerende wetgeving bepaalt dat het OCMW thans de beslissing neemt over het aannemen van werken, wat in de praktijk niet mogelijk is. Het is veruit aangewezen om in de wet een onderscheid in te bouwen tussen de aannemen waarover het OCMW kan beslissen en die waarover het vast bureau beslist.

De heer Hancké onderstreept dat artikel 4 van zijn wetsvoorstel n° 341 de oprichting van een vast bureau oplegt indien de raad voor maatschappelijk welzijn 13 leden of meer telt.

Aangezien artikel 18 van het ontwerp verder reikt, vervalt artikel 4 van dit wetsvoorstel.

*
* *

Artikel 18 wordt eenparig aangenomen.

Art. 19

Naar analogie van de gemeentewet biedt dit artikel de mogelijkheid om de ondertekening over te dragen op gezag van de voorzitter of de secretaris van het OCMW.

Tevens wordt bepaald dat de voorzitter van het OCMW, op zijn verzoek of op uitnodiging van de

initiative ou à celle du bourgmestre. Il recevra, à cette fin, l'ordre du jour du collège.

Mme Leysen et M. Brouns déposent un amendement n° 25 (Doc. n° 461/3) visant à prévoir que le procès-verbal des réunions du comité de concertation doit être porté à la connaissance du conseil de l'aide sociale. Les auteurs plaident pour une plus grande publicité et estiment que cette mesure revalorise la fonction de conseiller.

Cet amendement ainsi que deux autres, sont inspirés par une proposition de loi de M. Ansoms (Doc. n° 171/1) réglementant la publicité de l'administration dans certaines matières relevant de la compétence des CPAS, dont certaines dispositions sont déjà reprises dans le présent projet.

*
* *

L'amendement n° 25 de Mme Leysen et M. Brouns ainsi que l'article 19 ainsi modifié sont adoptés à l'unanimité.

Art. 20

Une première modification résulte de la suppression des centres publics intercommunaux d'aide sociale.

Une autre modification précise la date ultime à laquelle le bourgmestre ou un tiers des membres doivent faire parvenir au président du CPAS une demande de convocation.

M. Hancké accepte la disposition du Gouvernement étant donné qu'elle va plus loin que celle prévue à l'article 5 de sa proposition de loi n° 341.

*
* *

L'article 20 est adopté à l'unanimité.

Art. 21

La présente disposition vise une convocation plus rapide du conseil quand la majorité requise fait défaut à la suite de deux convocations.

*
* *

L'article 21 est adopté à l'unanimité.

burgemeester, door het schepencollege gehoord kan worden. Met dat oogmerk ontvangt hij de agenda van het college.

Mevr. Leysen en de heer Brouns stellen een amendement n° 25 (Stuk n° 461/3) voor, dat ertoe strekt de verplichting in te voeren om de notulen van de vergaderingen van het overlegcomité ter kennis van de raad voor maatschappelijk welzijn te brengen. De indieners pleiten voor meer openbaarheid en zijn van mening dat die maatregel zal bijdragen tot de herwaardering van het ambt van raadslid.

Dit amendement, alsook twee andere amendementen, zijn geïnspireerd door een wetsvoorstel van de heer Ansoms (Stuk n° 171/1) tot regeling van de openbaarheid van bestuur in bepaalde aangelegenheden van de OCMW's, waarvan verschillende bepalingen reeds in het voorliggend ontwerp werden opgenomen.

*
* *

Amendement n° 25 van Mevr. Leysen en de heer Brouns en het aldus gewijzigde artikel 19 worden eenparig aangenomen.

Art. 20

Een eerste wijziging vloeit voort uit de afschaffing van de intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Een tweede wijziging strekt ertoe de uiterste datum te bepalen waarop de burgemeester of één derde van de leden, de voorzitter van het OCMW om bijeenroeping van de Raad moeten verzoeken.

De heer Hancké aanvaardt de bepaling van de regering, aangezien ze verder gaat dan artikel 5 van zijn eigen wetsvoorstel n° 341.

*
* *

Artikel 20 wordt eenparig aangenomen.

Art. 21

Deze bepaling beoogt een snellere bijeenroeping van de raad wanneer na twee oproepen nog geen vereiste meerderheid aanwezig is.

*
* *

Artikel 21 wordt eenparig aangenomen.

Art. 22

Cet article rend obligatoire différentes modalités de scrutin au sein du conseil de l'aide sociale.

La Ministre précise à un membre que la désignation d'un avocat ou d'un notaire ne se déroule généralement pas à scrutin secret sauf si un membre le demande.

*
* *

Cet article ne suscite pas d'autre commentaire et est par conséquent adopté à l'unanimité.

Art. 23

Cet article permet au bourgmestre de reporter l'examen ou le vote d'un point mis à l'ordre du jour du conseil de l'aide sociale lorsqu'il pressent des difficultés, à l'exception des points relatifs à l'aide sociale. La motivation de sa décision doit toutefois être mentionnée dans le procès-verbal et il doit immédiatement susciter une concertation sur le point litigieux.

Mme Dua et M. Dejonckheere déposent un amendement n° 3 (Doc. n° 461/2) visant à supprimer l'article. Ils estiment que le droit de suspension devrait être réciproque. La disposition, telle que rédigée actuellement permet à la commune d'exercer une tutelle excessive sur le conseil de l'aide sociale.

La Ministre précise que la volonté du Gouvernement est d'éviter des conflits majeurs entre la commune et le CPAS en privilégiant la concertation. Le bourgmestre doit dès lors susciter cette concertation chaque fois qu'elle s'avère nécessaire.

Le CPAS doit pouvoir être contrôlé par les autorités communales en ce sens que la commune est responsable de son équilibre budgétaire. L'amendement doit être rejeté car il n'est pas compatible avec la hiérarchie des institutions.

*
* *

L'article 23 est adopté par 13 voix contre 2.

En conséquence, l'amendement n° 3 de *Mme Dua* et *M. Dejonckheere* qui visait à supprimer l'article, devient sans objet.

Art. 24

Cet article prévoit que le traitement du président est fixé par le Roi et non plus par le conseil de l'aide sociale.

Art. 22

Dit artikel onderwerpt de stemming in de raad voor maatschappelijk welzijn aan bepaalde regels.

Ten behoeve van een lid verklaart *de Minister* dat een advocaat of een notaris over het algemeen niet bij geheime stemming wordt aangewezen, tenzij een lid hierom verzoekt.

*
* *

Over dit artikel worden geen andere opmerkingen gemaakt. Het wordt bijgevolg eenparig aangenomen.

Art. 23

Dit artikel stelt de burgemeester in staat om de bespreking van of de stemming over een op de agenda van de raad voor maatschappelijk welzijn vermeld punt uit te stellen indien hij vermoedt dat dat punt voor problemen zal zorgen. Die bevoegdheid heeft hij evenwel niet voor aangelegenheden in verband met de dienstverlening. De notulen van de vergadering moeten in elk geval vermelden waarom de burgemeester van die bevoegdheid gebruik maakt en bovendien moet hij ervoor zorgen dat onmiddellijk overleg over het betwiste punt wordt gevoerd.

Mevrouw Dua en de heer Dejonckheere dienen een amendement n° 3 (Stuk n° 461/2) in, waarin dit artikel wordt weggelaten. Zij zijn van mening dat het schorsingsrecht wederkerig moet zijn. Zoals ze nu is geformuleerd, zorgt deze bepaling ervoor dat de gemeente de raad voor maatschappelijk welzijn al teveel kan betuttelen.

De Minister verklaart dat de regering wil voorkomen dat fundamentele conflicten rijzen tussen de gemeente en het OCMW. Daarom bevoordeelt zij het overleg. De burgemeester moet, telkens als dat nodig blijkt, op dat overleg een beroep doen.

De gemeente moet toezicht op het OCMW kunnen uitoefenen, aangezien zij de verantwoording draagt voor het begrotingsevenwicht van de instelling. Het amendement moet worden verworpen, aangezien het indruist tegen de hiërarchie van de instellingen.

*
* *

Artikel 23 wordt aangenomen met 13 tegen 2 stemmen.

Amendement n° 3 van mevrouw Dua en de heer Dejonckheere tot weglating van dit artikel komt bijgevolg te vervallen.

Art. 24

Dit artikel bepaalt dat de wedde van de voorzitter voortaan door de Koning wordt vastgesteld en niet meer door de raad voor maatschappelijk welzijn.

La tutelle spéciale d'approbation du gouverneur est, en outre, supprimée sur les délibérations du conseil fixant les règles en matière de traitement, de pension et de jetons de présence, étant donné que la décision du CPAS doit être conforme à celle prise au niveau communal.

*
* *

L'article 24 est adopté à l'unanimité.

Art. 25

Cette disposition résulte de la suppression des centres publics intercommunaux d'aide sociale.

M. Hancké expose la portée de l'article 8 de sa proposition de loi n° 341 (modification de l'article 41 de la loi organique).

Il propose de prévoir que le secrétaire et le receveur du CPAS exercent leurs fonctions à temps plein, sauf dérogations accordées par le Roi.

La Ministre réplique que la situation sociale de certaines communes ne nécessite pas la présence à temps plein d'un secrétaire et d'un receveur. En outre, l'arrêté royal d'application prévoit déjà l'obligation de désigner un secrétaire et un receveur à mi-temps; les fonctions à temps plein étant prévues lorsque le nombre d'habitants et le développement des services le justifient.

Un membre rétorque qu'il est nécessaire d'assurer la présence à temps plein du secrétaire et du receveur du CPAS d'autant plus que leurs tâches ont été fortement élargies à la suite des fusions de communes. Certaines exceptions peuvent toutefois être prévues pour les petites communes.

La Ministre précise que suivant les données statistiques disponibles recensées par la Fédération des Secrétaires de CPAS, 65 % des secrétaires de CPAS en région flamande, 45 % en région wallonne et la totalité en région bruxelloise exercent leur fonction à temps plein.

Suivant l'arrêté royal du 5 octobre 1984 modifié par l'arrêté royal du 1er mars 1991, les CPAS des communes comptant plus de 7 500 habitants doivent avoir un secrétaire temps plein; cette norme paraît raisonnable.

L'opportunité de l'inscrire dans la loi est toutefois discutable étant donné la variété de services mis en œuvre par le CPAS et les évolutions dans le temps qui peuvent se produire.

En ce qui concerne les receveurs, il y a lieu de préciser que la comptabilité de 386 CPAS sur 589 est assurée par un receveur régional (soit 65,53 %).

Het bijzonder toezicht (goedkeuring van de gouverneur) inzake de besluiten van de raad houdende regeling van de bezoldiging, het pensioen en het presentiegeld wordt opgeheven, aangezien de beslissing van het OCMW moet overeenstemmen met wat ter zake in de gemeente wordt besloten.

*
* *

Artikel 24 wordt eenparig aangenomen.

Art. 25

Deze bepaling volgt uit de afschaffing van de intercommunale centra voor maatschappelijk welzijn.

De heer Hancké licht de strekking van artikel 8 van zijn wetsvoorstel n° 341 toe (wijziging van artikel 41 van de organieke wet).

Hij stelt voor de ambten van secretaris en ontvanger van het OCMW voortaan als voltijdse functies te beschouwen, behalve bij door de Koning toegestane afwijkingen.

De Minister repliceert dat de sociale toestand in bepaalde gemeenten van die aard is dat een voltijdse secretaris en ontvanger niet nodig zijn. Bovendien voorziet het toepassingsbesluit al in de verplichting om een deeltijdse secretaris en een deeltijdse ontvanger aan te wijzen; voltijdse functies komen er wanneer het aantal inwoners en de ontwikkeling van de diensten zulks rechtvaardigen.

Een lid werpt op dat secretaris en ontvanger voltijds in het OCMW aanwezig moeten zijn. De fusie van gemeenten heeft hun taken immers erg uitgebreid. Voor de kleine gemeenten kan altijd nog een uitzondering worden gemaakt.

De Minister preciseert dat volgens de door de Federatie van OCMW-secretarissen verzamelde statistische gegevens, 65 % van de OCMW-secretarissen in het Vlaamse Gewest, 45 % in het Waalse Gewest en alle OCMW-secretarissen in het Brusselse Gewest hun ambt voltijds uitoefenen.

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 5 oktober 1984, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 maart 1991, moeten de OCMW's in gemeenten met meer dan 7 500 inwoners over een voltijdse secretaris beschikken. Deze norm lijkt redelijk te zijn.

Een andere zaak is of deze norm in de wet moet worden opgenomen, wanneer rekening wordt gehouden met de brede waaier aan diensten die de OCMW's verlenen, alsmede met het feit dat een en ander kan evolueren.

Ten aanzien van de ontvangers dient te worden aangegeven dat de boekhouding van 386 OCMW's op een totaal van 589 (of 65,53 %) door een gewestelijk ontvanger wordt gevoerd.

La Ministre fournit le tableau comparatif suivant relatif aux fonctions de secrétaires :

Secrétaire Communal (articles 26 et 26bis)	Secrétaire CPAS (article 45)
Chargé de la préparation des affaires qui sont soumises au conseil communal ou au collège des bourgmestre et échevins.	Sous l'autorité du président, il instruit les affaires, dirige l'administration et est le chef du personnel. Il a la garde des archives.
Dirige et coordonne les services communaux sous l'autorité du collège des bourgmestre et échevins.	Il est responsable de la comptabilité des droits constatés et des dépenses engagées ainsi que de l'établissement des mandats et états de recouvrement. Il élabore l'avant-projet de budget.

*
* *

L'article 25 est adopté à l'unanimité.

Art. 26

Cet article a pour but de clarifier la faculté pour les CPAS de prendre des mesures d'adaptation du statut du personnel communal en fonction de l'organisation spécifique de leurs services et établissements sociaux ou médico-sociaux. Il va de soi que les décisions du CPAS devront être motivées.

La Ministre précise qu'en vertu de l'article 42 de la loi organique, le personnel du CPAS bénéficie des mêmes statuts administratif et pécuniaire que le personnel communal. La présente disposition vise à autoriser le CPAS à modifier le statut de son personnel en fonction de ses besoins spécifiques (horaires, prestations, ...)

Un membre souligne que le statut du personnel pose souvent des problèmes dans la gestion des hôpitaux publics. Il conviendrait à l'avenir, afin de garantir la viabilité de ces hôpitaux, de distinguer le statut de leur personnel du statut du personnel communal.

Le Ministre répond que l'article 42 de la loi actuelle le permet dès à présent.

Un autre membre fait remarquer que la fixation des statuts du personnel communal a lieu en concertation avec les syndicats et le CPAS.

*
* *

L'article 26 est adopté à l'unanimité.

Ter zake deelt de Minister de onderstaande tabel mede inzake de functies van een secretaris :

Gemeentesecretaris (artikelen 26 en 26bis van de gemeentewet)	OCMW-secretaris (artikel 45 van de OCMW-wet)
belast met de voorbereiding van de zaken die aan de gemeenteraad of aan het college van burgemeester en schepenen worden voorgelegd; leidt en coördineert de gemeentelijke diensten onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen.	onder het gezag van de voorzitter onderzoekt hij de zaken, leidt hij de administratie en is hij hoofd van het personeel; hij is verantwoordelijk voor de boeking van de erkende vooreringen en van de vastgelegde uitgaven en voor het opmaken van bevelschriften tot betaling of tot invordering; hij maakt de voorontwerpen van begroting op.

*
* *

Artikel 25 wordt eenparig aangenomen.

Art. 26

Dit artikel wil duidelijker bepalen dat de OCMW's over de mogelijkheid beschikken om het statuut van het gemeentepersoneel aan te passen aan de specifieke werking van hun eigen diensten en sociale of sociaal-medische instellingen. Het spreekt vanzelf dat het OCMW elke beslissing ter zake moet motiveren.

De Minister verklaart dat het OCMW-personeel krachtens artikel 42 van de organieke wet hetzelfde administratieve statuut en dezelfde weddeschalen heeft als het gemeentepersoneel. Krachtens deze bepaling zal het OCMW het statuut van zijn personeel aan de specifieke behoeften van de eigen diensten kunnen aanpassen (werkrooster, prestaties, ...)

Een lid onderstreept dat het personeelsstatuut vaak problemen veroorzaakt bij het beheer van de openbare ziekenhuizen. Ten einde de levensvatbaarheid van die ziekenhuizen te waarborgen, moet voortaan een onderscheid worden gemaakt tussen het statuut van het ziekenhuispersoneel en dat van het gemeentepersoneel.

De Minister antwoordt dat artikel 42 van de bestaande wet zulks nu al mogelijk maakt.

Een ander lid merkt op dat de vaststelling van de statuten van het gemeentepersoneel geschiedt in overleg met de vakbonden en het OCMW.

*
* *

Artikel 26 wordt eenparig aangenomen.

Art. 27

Cet article met l'article 43 de la loi organique en concordance avec l'article 52, § 2 de la nouvelle loi communale en autorisant la nomination d'un receveur local à temps partiel dans les communes de 5 000 à 10 000 habitants. L'absence d'un receveur local pose parfois problème dans les petites entités. Il est également prévu que les horaires du receveur sont fixés de commun accord entre la commune et le CPAS lorsque le receveur communal remplit les fonctions de receveur du CPAS.

*
* *

L'article n'appelle aucun commentaire des membres et est adopté à l'unanimité.

Art. 28

Le présent article stipule les droits et devoirs du secrétaire du CPAS et complète les dispositions légales régissant sa mission. Il doit ainsi veiller à la motivation des actes administratifs et à l'inscription dans les décisions du conseil des mentions prescrites par la loi.

Un membre s'inquiète de l'ampleur des responsabilités confiées au secrétaire. Que se passera-t-il s'il ne s'acquitte pas correctement de ses tâches ou si le conseil de l'aide sociale ne se conforme pas à ses remarques ?

La Ministre fait remarquer que le texte de l'article a été modifié sur base des remarques du Conseil d'Etat.

Elle ajoute qu'il lui paraît normal de considérer que nonobstant le rôle passif du secrétaire, il doit veiller à la conformité et à la motivation des décisions du conseil. Il est clair que s'il commet des erreurs manifestes d'appréciation, sa responsabilité administrative pourra être mise en jeu mais c'est déjà le cas actuellement.

A la question d'un membre, *la Ministre* confirme qu'il existe bien une incompatibilité entre la fonction de secrétaire et celle de receveur. Si la loi prévoit d'ailleurs les deux fonctions, c'est qu'il s'agit bien de deux personnes distinctes.

Un membre fait remarquer que cette disposition existe déjà à l'égard du secrétaire communal qui a le droit et même le devoir d'acter dans un procès verbal les décisions illégitimes prises par une autorité et de les porter à la connaissance de l'autorité de tutelle. L'article ne crée donc rien de neuf.

*
* *

Art. 27

Dit artikel brengt artikel 43 van de organieke wet in overeenstemming met artikel 52, § 2, van de nieuwe gemeentewet door in de mogelijkheid te voorzien om in gemeenten met 5 000 tot 10 000 inwoners een deeltijdse plaatselijke ontvanger aan te stellen. Het ontbreken van een plaatselijke ontvanger zorgt in kleine gemeenten soms voor problemen. Er wordt tevens bepaald dat het werkrooster van de ontvanger in overleg tussen de gemeente en het OCMW wordt vastgelegd wanneer de gemeentelijke ontvanger de functie van ontvanger van het OCMW uitoefent.

*
* *

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 28

Dit artikel bepaalt de rechten en plichten van de secretaris van het OCMW en vult de wettelijke bepalingen aan die zijn opdracht regelen. De secretaris dient ervoor te zorgen dat de bestuursrechtelijke handelingen worden gemotiveerd en dat de door de wet voorgeschreven vermeldingen in de beslissingen van de raad worden ingeschreven.

Een lid maakt zich zorgen over de omvang van de verantwoordelijkheid die aan de secretaris wordt toevertrouwd. Wat gebeurt er indien hij zich niet behoorlijk van zijn taken kwijt of indien de raad voor maatschappelijk welzijn zich niet naar zijn opmerkingen schikt ?

De Minister merkt op dat de tekst van het artikel is aangepast op grond van de opmerkingen van de Raad van State.

Zij voegt eraan toe dat het volgens haar normaal is dat de secretaris, in weerwil van zijn passieve rol, dient te waken voor de wettigheid en de motivering van de beslissingen van de raad. Het is duidelijk dat bij kennelijke beoordelingsfouten van zijn kant zijn bestuursrechtelijke verantwoordelijkheid kan spelen, maar dat is ook nu al het geval.

Op de vraag van een lid bevestigt *de Minister* dat het ambt van secretaris en dat van ontvanger wel degelijk onverenigbaar zijn. De wet voorziet trouwens in twee functies, wat betekent dat er wel degelijk twee verschillende personen worden bedoeld.

Een lid merkt op dat die bepaling reeds geldt ten aanzien van de gemeentesecretaris, die het recht en zelfs de plicht heeft in de notulen akte te nemen van de onwettige beslissingen van een overheid en die ter kennis moet brengen van de toezichthoudende overheid. Het artikel voegt derhalve niets nieuws toe.

*
* *

L'article 28 est adopté à l'unanimité.

Art. 29

Un membre fait remarquer que l'article 29 de l'avant-projet de loi stipulait que le receveur était placé sous l'autorité du bureau permanent. Le Conseil d'Etat a souligné (voir Doc. n° 1734/1-90/91, p. 77) que cette disposition n'était guère conciliable avec la responsabilité personnelle du receveur. En effet, si le receveur agit sur les ordres du bureau permanent, il ne peut être tenu responsable de telle dépense ou de tel manque à gagner.

L'intervenant demande si, sur base du présent article, le président du CPAS peut être tenu personnellement responsable des erreurs de gestion du receveur.

Un autre membre rappelle que le receveur communal est placé sous le contrôle du conseil communal qui détermine le cautionnement qu'il fournit. Par analogie à cette procédure, ne serait-il dès lors pas plus logique de placer le receveur sous le contrôle du conseil de l'aide sociale ?

M. Hancké demande s'il ne serait pas plus opportun d'employer le terme « autorité » conformément à la terminologie du droit du travail. Se référant à l'article 10 de sa proposition de loi n° 341/1, il souhaiterait que soit précisé dans la loi que le receveur dirige le service financier du CPAS, qu'il informe le conseil de l'aide sociale sur les conséquences financières de ses décisions et qu'il accomplit certaines missions (à déterminer par le Roi) en matière de comptabilité, de budget, de compte et de programmation.

La Ministre accepte de remplacer le terme « contrôle » par le terme « autorité » par analogie à l'article 53, § 3 de la nouvelle loi communale qui stipule que « le receveur local est placé sous l'autorité du collège des bourgmestre et échevins ».

M. De Mol dépose un amendement n° 14 (Doc. n° 461/3) allant dans ce sens.

Un membre attire l'attention sur le fait que dans de nombreuses communes la tendance est, au contraire, à la fusion du service financier et des missions du receveur. Pourquoi dès lors changer d'option pour le CPAS ?

Un membre émet deux considérations.

Il se demande, d'une part, quelles seront les conséquences pour le receveur si le conseil de l'aide sociale ne suit pas les avis qu'il lui a transmis.

Il déplore, d'autre part, que la loi ne prévoie pas les modalités de suppression du cautionnement en cas de démission ou de décès du receveur.

La Ministre précise qu'il est impossible de prévoir dans la loi les cas précis où la responsabilité du

Artikel 28 wordt eenparig aangenomen.

Art. 29

Een lid merkt op dat artikel 29 van het voorontwerp van wet bepaalde dat de ontvanger onder het gezag van het vast bureau staat. De Raad van State heeft er op gewezen (zie Stuk 1734/1-90/91, blz. 77) dat die bepaling moeilijk te rijmen valt met de persoonlijke verantwoordelijkheid van de ontvanger. Wanneer de ontvanger op bevel van het vast bureau handelt, kan hij immers niet langer verantwoordelijk worden gesteld voor een uitgave of een verlies aan inkomsten.

Spreker vraagt of de voorzitter van het OCMW op grond van dit artikel verantwoordelijk kan worden gesteld voor beheersfouten van de ontvanger.

Een ander lid brengt in herinnering dat de gemeentelijke ontvanger onder het toezicht staat van de gemeenteraad, die bepaalt welke zekerheid hij moet stellen. Zou het niet logischer zijn de ontvanger naar analogie van die procedure onder het toezicht van de raad voor maatschappelijk welzijn te plaatsen ?

De heer Hancké vraagt of het niet passender zou zijn de term « gezag » te gebruiken in overeenstemming met de terminologie van het arbeidsrecht. Hij verwijst naar artikel 10 van zijn wetsvoorstel n° 341/1 en wenst dat in de wet nader wordt toegelicht dat de ontvanger de leiding heeft over de financiële dienst van het OCMW, dat hij de raad voor maatschappelijk welzijn op de hoogte brengt van de financiële gevolgen van zijn beslissingen en dat hij bepaalde (door de Koning vast te stellen) taken vervult op het stuk van de boekhouding, de begroting, de rekeningen en de planning.

Naar analogie van artikel 53, § 3, van de nieuwe gemeentewet, dat bepaalt dat de ontvanger onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen staat, aanvaardt *de Minister* dat de term « toezicht » wordt vervangen door de term « gezag ».

De heer De Mol dient een daartoe strekkend amendement n° 14 (Stuk n° 461/3) in.

Een lid vestigt de aandacht op het gegeven dat in talrijke gemeenten integendeel vaak een tendens bestaat de financiële dienst en de taken van de ontvanger samen te voegen. Waarom dan voor het OCMW een andere keuze bepalen ?

Een lid uit twee bedenkingen.

Hij vraagt zich enerzijds af wat de gevolgen voor de ontvanger zijn wanneer de raad voor maatschappelijk welzijn niet ingaat op de adviezen die hij hem verstrekt.

Hij betreurt anderzijds dat de wet niet voorziet in nadere regels voor de opheffing van de zekerheidstelling ingeval van ontslag of overlijden van de ontvanger.

De Minister preciseert dat het onmogelijk is in de wet de precieze gevallen te bepalen waarin de ont-

receveur sera engagée. Il va de soi qu'en cas de litige, sa responsabilité sera appréciée en fonction des avis qu'il a rendus au conseil et des avertissements qu'il a lancés aux autorités de tutelle. En ce qui concerne le cautionnement, la Ministre se réfère aux modalités contenues dans la loi du 17 octobre 1990 modifiant la loi communale (*Moniteur belge* du 14 décembre 1990).

*
* *

L'amendement n° 14 de M. De Mol est adopté à l'unanimité.

L'article 29 ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 30

Cet article a été adapté aux remarques du Conseil d'Etat et a, dès lors, été mis en concordance avec la loi communale en ce qui concerne le statut disciplinaire du personnel.

La Ministre rappelle que la nouvelle loi communale a élargi les possibilités de sanctions en introduisant, par exemple, le principe de la rétrogradation et a été adaptée en fonction de la jurisprudence du Conseil d'Etat.

Un membre fait remarquer que cette disposition rencontre totalement la proposition de loi n° 431 / 1 de *Mme Merckx-Van Goey*.

Un autre membre demande dans quel délai le collègue des bourgmestre et échevins doit rendre un avis sur des mesures disciplinaires. Que devient le membre concerné pendant ce délai ?

La Ministre précise que l'article 61 du projet réduit à 40 jours le délai dont dispose l'autorité de tutelle pour statuer.

Un membre se réjouit de la réduction de ce délai. Il estime en effet que, dans l'intérêt de tous, une décision relative à des sanctions disciplinaires doit être prise le plus rapidement possible. Un délai court s'impose, en outre, en raison du fait que les faits survenus six mois auparavant sont pris en compte pour déterminer la sanction disciplinaire.

M. Mayeur dépose deux amendements n°s 16 et 17 (*Doc. n° 461 / 3*) visant à assurer la protection juridique adéquate des personnes qui font l'objet de sanctions disciplinaires en fixant un délai dans lequel les autorités chargées de recevoir les recours doivent statuer.

Le premier amendement (n° 16) prévoit que la députation permanente doit statuer dans un délai de trois mois à partir du jour auquel la réclamation lui a été notifiée.

vanger verantwoordelijk is. Het spreekt vanzelf dat zijn verantwoordelijkheid ingeval van een geschil zal worden beoordeeld op grond van de adviezen die hij aan de raad heeft verstrekt en van de waarschuwingen die hij aan de toezichthoudende overheid heeft gericht. Met betrekking tot de zekerheid verwijst de Minister naar de nadere regels vervat in de wet van 17 oktober 1990 tot wijziging van de gemeentewet (*Belgisch Staatsblad* van 14 december 1990).

*
* *

Amendement n° 14 van de heer De Mol wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 29 wordt eenparig aangenomen.

Art. 30

Dit artikel is aan de opmerkingen van de Raad van State aangepast, en is derhalve op het stuk van het tuchtstatuut van het personeel in overeenstemming met de gemeentewet gebracht.

De Minister memoreert dat de nieuwe gemeentewet de mogelijkheden om strafmaatregelen te nemen heeft uitgebreid. Zo is bijvoorbeeld het beginsel van de verlaging in rang ingevoerd. Voorts is de nieuwe gemeentewet op de rechtspraak van de Raad van State afgestemd.

Een lid wijst erop dat deze bepaling helemaal tegemoetkomt aan het wetsvoorstel van *Mevr. Merckx-Van Goey* (*Stuk n° 431 / 1*).

Een ander lid vraagt binnen welke termijn het college van burgemeester en schepenen advies inzake tuchtmaatregelen moet uitbrengen. Wat gebeurt er tijdens deze periode met het betrokken personeelslid ?

De Minister preciseert dat de termijn waarbinnen de toezichthoudende overheid een beslissing moet nemen, op grond van artikel 61 van het wetsontwerp is beperkt tot 40 dagen.

Een lid verheugt zich over de beperking van deze termijn. Zijns inziens is het immers in een ieders belang dat beslissingen met betrekking tot tuchtmaatregelen zo spoedig mogelijk worden genomen. Voorts is een korte termijn noodzakelijk, aangezien bij de vaststelling van de tuchtstraffen rekening wordt gehouden met alle feiten die zich gedurende de afgelopen zes maanden hebben voorgedaan.

De heer Mayeur dient twee amendementen n°s 16 en 17 (*Stuk n° 461 / 3*) in, ten einde voldoende rechtsbescherming te bieden aan personen die tuchtrechtelijk gestraft zijn, en wel door het vaststellen van een termijn waarbinnen de beroepsinstanties een uitspraak moeten doen.

Het eerste amendement (n° 16) bepaalt dat de Bestendige Deputatie een uitspraak moet doen binnen en termijn van drie maanden te rekenen van de dag van de betekening van het bezwaarschrift.

Le deuxième amendement (n° 17) précise que le Roi doit statuer dans un délai de trois mois à partir du jour auquel l'acte lui a été transmis; cependant, celui-ci peut proroger de trois mois le délai initial si, avant l'expiration de celui-ci, il notifie qu'il ne peut statuer que dans les limites de délai prorogé.

*
* *

Les amendements n°s 16 et 17 de M. Mayeur sont adoptés par 11 voix et 2 abstentions.

L'article 30 ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 30bis (nouveau)

M. Mayeur dépose un amendement n° 6 (Doc. n° 461/2) visant à insérer les mots « des travailleurs sociaux » entre les mots « qu'il indique » et les mots « du personnel infirmier et soignant » au § 1er de l'article 55 de la loi organique. Cet amendement vise à mettre en concordance l'article 55, § 1er avec l'article 56, § 1er.

La Ministre se rallie à l'amendement qui permet l'engagement contractuel de travailleurs sociaux, notamment en fonction de la fluctuation des missions exercées par les CPAS.

*
* *

L'amendement n° 6 de M. Mayeur est adopté à l'unanimité.

Art. 31

Sur proposition d'un membre et par analogie à la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail (*Moniteur belge* du 22 août 1978), la commission décide de remplacer dans le texte français le terme « contrat de louage de service » par le terme « contrat de travail » et, dans le texte néerlandais de remplacer le terme « dienstcontract » par le terme « arbeidsovereenkomst ».

La Ministre ajoute que cette disposition a été suggérée par le Commissaire royal à l'Immigration dans le cadre de la politique d'intégration.

Sur la proposition d'un autre membre, la commission décide de supprimer les mots « du personnel infirmier et soignant, du personnel auxiliaire et du personnel de maîtrise, de gens de métier et de service » dans le texte français, ainsi que les mots « van

Het tweede amendement (n° 17) preciseert dat de Koning uitspraak moet doen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag waarop Hem de akte is toegezonden. De Koning kan de aanvankelijke termijn evenwel met drie maanden verlengen, indien Hij vóór het verstrijken van deze termijn te kennen geeft dat Hij pas binnen de verlengde termijn uitspraak kan doen.

*
* *

De amendementen n°s 16 en 17 van de heer Mayeur worden aangenomen met 11 stemmen en 2 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde artikel 30 wordt eenparig aangenomen.

Art. 30bis (nieuw)

De heer Mayeur dient een amendement n° 6 (Stuk n° 461/2) in, dat in artikel 55, § 1, tussen de woorden « voor de door hem bepaalde betrekkingen » en de woorden « van het verplegend en verzorgend personeel », de woorden « van de maatschappelijk werkers » wil invoegen. Dat amendement wil artikel 55, § 1, van de organieke wet in overeenstemming brengen met artikel 56, § 1.

De Minister stemt in met het amendement dat het mogelijk maakt om, in het bijzonder rekening houdend met de verschuiving van de taken van de OCMW's, maatschappelijk assistenten tijdelijk in dienst te nemen.

*
* *

Amendement n° 6 van de heer Mayeur wordt eenparig aangenomen.

Art. 31

Op voorstel van een lid en naar analogie van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (*Belgisch Staatsblad* van 22 augustus 1978) besluit de Commissie in de Franse tekst de term « contrat de louage de service » te vervangen door de term « contrat de travail », alsmede in de Nederlandse tekst de term « dienstcontract » te vervangen door de term « arbeidsovereenkomst ».

De Minister voegt daaraan toe dat deze bepaling in het raam van het integratiebeleid is voorgesteld door de Koninklijk Commissaris voor het Migrantenbeleid.

Op voorstel van een ander lid beslist de Commissie de woorden « du personnel infirmier et soignant, du personnel auxiliaire et du personnel de maîtrise, de gens de métier et de service » in de Franse tekst, alsmede de woorden « van het verplegend en verzor-

het verplegend en verzorgend personeel, van het hulppersonneel en van het meester-, vak- en dienstpersoneel » dans le texte néerlandais.

La Ministre précise à un membre qu'en vertu de l'article 6 de la Constitution, seuls les Belges sont admissibles aux emplois civils et militaires, sauf les exceptions prévues par la loi pour des cas particuliers.

En vertu de la présente disposition, le CPAS pourra engager des contractuels de nationalité étrangère pour des fonctions non dirigeantes.

Un membre confirme encore qu'un arrêté royal du Ministre de l'Intérieur autorise les communes à engager des contractuels ressortissants de la CEE pour des fonctions non dirigeantes. Une directive du même Ministre conseille même le recrutement de ressortissants hors CEE.

La Ministre fait observer que l'article 53 de la loi organique concerne le personnel prévu au cadre. Il peut s'agir, soit de personnel statutaire, soit de personnel contractuel.

La disposition de l'article 31 concerne uniquement les contractuels de nationalité étrangère engagés dans des fonctions non-dirigeantes. Elle est conforme au souhait du Commissaire royal à l'Immigration ainsi qu'aux objectifs du Traité de Maastricht.

A la différence du texte actuel de la loi organique, le présent article met fin à une discrimination en autorisant le recrutement d'une personne de nationalité étrangère même lorsqu'un citoyen belge est disponible.

La Ministre confirme à un membre que cette disposition est également valable pour l'article 55bis de la loi organique relatif au personnel des hôpitaux.

Un membre attire l'attention sur le fait que la présente disposition constitue une exception aux règles générales relatives au statut administratif du personnel selon lesquelles le personnel doit être de nationalité belge. En outre, une telle disposition n'est pas reprise dans la nouvelle loi communale.

La Ministre réplique que le statut ne prévaut pas sur la loi.

Elle fournit à la commission une note explicitant ce que l'on entend par fonctions dirigeantes :

L'article 48, alinéa 4, du traité instituant la Communauté économique européenne et la jurisprudence de la Cour de Justice disposent que les emplois publics statutaires ne peuvent être réservés aux Belges que lorsqu'il s'agit des fonctions caractéristiques de la tâche spécifique de l'autorité, dans la mesure où celle-ci est chargée de l'exercice de la puissance publique et est responsable de la sauvegarde des intérêts généraux de l'Etat, auxquels doivent être assimilés ceux des administrations municipales. Hormis ces cas, l'autorité ne peut pas refuser de nommer statutairement des ressortissants de la CEE (circu-

gend personeel, van het hulppersonneel en van het meester-, vak- en dienstpersoneel » in de Nederlandse tekst weg te laten.

De Minister verduidelijkt ten behoeve van een lid dat artikel 6 van de Grondwet bepaalt dat « alleen (Belgen) tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar (zijn), behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld ».

Op grond van deze bepaling kunnen de OCMW's vreemdelingen in tijdelijk verband in dienst nemen, voor zover het niet om leidinggevende functies gaat.

Een lid bevestigt tevens dat een door de Minister van Binnenlandse Zaken mede-ondertekend koninklijk besluit de gemeenten toestaat om voor andere dan leidinggevende functies EG-ingezetenen als ambten in tijdelijk dienstverband aan te werven. In een richtlijn raadt dezelfde Minister zelfs aan niet-EG-ingezetenen in dienst te nemen.

De Minister brengt onder de aandacht dat artikel 55 van de organieke wet de personeelsformatie betreft. Het kan zowel om personeel in vast als in tijdelijk dienstverband gaan.

Het bepaalde in artikel 31 heeft alleen betrekking op vreemdelingen die voor andere dan leidinggevende functies tijdelijk in dienst worden genomen. Deze bepaling is in overeenstemming met de door de Koninklijk Commissaris voor het Migrantenbeleid uitgesproken wens, alsmede met de in het Verdrag van Maastricht neergelegde doelstellingen.

In tegenstelling met de bestaande tekst van de organieke wet, heft dit artikel een ongelijke behandeling op door de aanwerving toe te staan van personen van vreemde nationaliteit, zelfs wanneer men over een Belgische onderdaan kan beschikken.

De Minister bevestigt ten behoeve van een lid dat die bepaling ook geldt voor artikel 55bis van de organieke wet op het ziekenhuispersoneel.

Een lid vestigt de aandacht op het feit dat die bepaling een uitzondering vormt op de algemene voorschriften inzake het administratief statuut van het personeel, dat bepaalt dat het personeel de Belgische nationaliteit moet hebben. Bovendien bevat de nieuwe gemeentewet geen dergelijke bepaling.

De Minister repliceert dat het statuut geen voorrang heeft op de wet.

Zij verstrekt aan de Commissie een nota die toelichting geeft bij wat men onder leidinggevende functie hoort te verstaan :

Ingevolge artikel 48, vierde lid, van het Verdrag tot instelling van de Europese Economische Gemeenschap en luidens de rechtspraak van het Hof van Justitie kunnen statutaire overheidsbetrekkingen alleen aan Belgen voorbehouden worden indien het functies betreft die typerend zijn voor de specifieke taak van de overheid, voor zover deze belast is met de uitoefening van het openbaar gezag en verantwoordelijk is voor de bescherming van de algemene belangen van de Staat, waarmee die van de gemeentebesturen moeten worden gelijkgesteld. Buiten deze gevallen mag men EG-ingezetenen niet weigeren

laire du Ministre de la Fonction publique du 16 novembre 1990).

Il est donc incontestable que par fonction dirigeante il faut entendre les fonctions prévues par la loi et il appartient pour le surplus à chaque CPAS de définir de manière motivée la liste des fonctions dirigeantes dans le cadre de son CPAS.

*
* *

L'article 31 est adopté à l'unanimité.

Art. 32

Cet article n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 33

Cet article résulte de la suppression de la faculté de créer des centres publics intercommunaux d'aide sociale.

*
* *

Aucune remarque n'est formulée sur cet article qui est par conséquent adopté à l'unanimité.

Art. 34

Mme Dua et M. Dejonckheere déposent un amendement n° 4 (Doc. n° 461/2) visant à supprimer l'article. Ils estiment qu'étant donné que le non-respect du contrat entre le CPAS et l'intéressé ne peut jamais entraîner le refus de l'aide sociale, l'emploi du terme « accord » n'est pas opportun, *a fortiori* lorsque ce terme est interprété dans le sens que lui donne le commentaire des articles, à savoir une sorte d'engagement contractuel. Il est, en outre, superflu de prévoir dans la loi l'établissement d'un plan d'insertion et d'assistance étant donné que cette disposition se trouve déjà aux 4e et 7e alinéas de l'article 60 de la loi organique.

La Ministre dépose un amendement n° 7 (Doc. n° 461/3) du Gouvernement visant à supprimer l'article. Le projet de loi contenant un programme d'urgence pour une société plus solidaire, qui vient d'être approuvé par le Conseil des Ministres et qui sera soumis prochainement à la Chambre, énonce des dispositions contradictoires ou complémentaires par rapport aux présentes dispositions. Il prévoit, en effet, la suppression des chambres de recours et préconise des incitants financiers à l'insertion sociale, ce

om statutair te benoemen (circulaire van de Minister van Openbaar Ambt van 16 november 1990).

Onder leidinggevende functies moet derhalve onweerlegbaar worden verstaan, de functies waarin door de wet wordt voorzien en voor het overige komt het aan ieder OCMW toe de lijst op te stellen van de leidinggevende functies in het kader van het betrokken OCMW en de vaststelling van die lijst met redenen te omkleden.

*
* *

Artikel 31 wordt eenparig aangenomen.

Art. 32

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 33

Dit artikel vloeit voort uit de opheffing van de mogelijkheid om tussengemeentelijke openbare centra voor maatschappelijk welzijn op te richten.

*
* *

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt bijgevolg eenparig aangenomen.

Art. 34

Mevrouw Dua en de heer Dejonckheere dienen een amendement n° 4 (Stuk n° 461/2) in dat ertoe strekt dit artikel weg te laten. Zij zijn van oordeel dat, aangezien het niet-naleven van het contract nooit de weigering van sociale hulpverlening tot gevolg kan hebben, het gebruik van de term « akkoord » niet opportuun is, zeker niet wanneer deze term geïnterpreteerd wordt zoals in de artikelsgewijze bespreking, namelijk als een soort contractuele verbintenis. Het is bovendien overbodig in de wet te voorzien in de uitwerking van een plan voor inpassing en hulpverlening, aangezien dat reeds is vervat in het vierde en het zevende lid van artikel 60 van de organieke wet.

De Minister dient een amendement van de Regering n° 7 (Stuk n° 461/3) in dat ertoe strekt dit artikel weg te laten. Het wetsontwerp houdende een noodprogramma voor een rechtvaardiger samenleving dat pas door de Ministerraad is aangenomen en dat binnenkort aan de Kamer zal worden voorgelegd, bevat bepalingen die tegenstrijdig zijn met of complementair zijn aan deze bepalingen. Het voorziet immers in de afschaffing van de beroepskamers en raadt aan financiële stimulansen te verstrekken voor

qui implique un examen spécifique de l'ensemble de ce dispositif d'intégration sociale.

M. Hancké se réfère à l'article 16 de sa proposition de loi n° 341 qui règle la gestion des biens confiés par des personnes séjournant dans l'un des établissements du CPAS.

M. De Mol dépose un amendement n° 23 (Doc. n° 461/3) reprenant l'article 16 de la proposition de loi n° 341 de *M. Hancké*.

La Ministre estime que les alinéas 1er et 2 de l'article 16 de *M. Hancké* (voir Doc. n° 341/1) pourraient être intégrés dans le projet.

Le dernier alinéa ne doit pas être retenu, compte tenu de son double emploi avec la loi du 18 juillet 1991 (*Moniteur belge* du 26 juillet 1991) relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assurer la gestion en raison de leur état physique ou mental.

En conséquence, *M. De Mol* retire son amendement n° 23 et en introduit un second (n° 15) (Doc. n° 461/3) en fonction des remarques de la Ministre.

Cet amendement reprend donc les deux premiers alinéas de l'article 16 de la proposition de loi n° 341 de *M. Hancké*. Il s'agit de régler le dépôt, la garde et la restitution des valeurs confiées au CPAS par des personnes admises dans un de ses établissements.

*
* *

L'amendement n° 7 du Gouvernement est adopté par 12 voix et une abstention.

En conséquence, l'amendement n° 4 de *Mme Dua* et *M. De Jonckheere*, qui visait à supprimer l'article, devient sans objet.

L'amendement n° 15 de *M. De Mol* et l'article 34 ainsi modifié sont adoptés par 12 voix et une abstention.

Art. 34bis (nouveau)

Mme Leysen et *M. Brouns* déposent un amendement n° 26 (Doc. n° 461/3) visant à préciser à l'article 60 de la loi organique que le CPAS prend toutes les initiatives afin d'informer le public sur toutes les formes d'aide sociale qu'il octroie et en fait rapport dans la note de gestion.

La Ministre estime que la seule publication d'une note de gestion n'est pas suffisante pour réaliser l'objectif des auteurs de l'amendement.

La Commission et la Ministre se rallient à l'opinion d'un membre selon laquelle les informations

de sociale inpassing, wat betekent dat een specifiek onderzoek van de gehele regeling voor sociale inpassing nodig zal zijn.

De heer Hancké verwijst naar artikel 16 van zijn wetsvoorstel n° 341 dat het beheer regelt van de goederen, die in bewaring zijn gegeven door personen die in een van de instellingen van het OCMW zijn opgenomen.

De heer De Mol dient een amendement n° 23 (Stuk n° 461/3) in dat artikel 16 van wetsvoorstel n° 341 van de heer Hancké overneemt.

De Minister is van mening dat het eerste en tweede lid van artikel 16 van de heer Hancké (cf. Stuk n° 341/1) in het ontwerp kunnen worden ingevoegd.

Het laatste lid moet niet worden overgenomen aangezien het een doublure vormt met de wet van 18 juli 1991 (*Belgisch Staatsblad* van 26 juli 1991) betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestestoeestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die te beheren.

Bijgevolg trekt *de heer De Mol* zijn amendement n° 23 in en dient op grond van de opmerkingen van *Mevr. de Minister* een amendement n° 15 (Stuk n° 461/3) in.

Dat amendement neemt de eerste twee leden over van artikel 16 van wetsvoorstel n° 341 van de heer Hancké. Die leden regelen het in bewaring geven, de bewaring en de teruggave van de waarden die aan het OCMW zijn toevertrouwd door personen opgenomen in een van zijn instellingen.

*
* *

Amendement n° 7 van de regering wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Amendement n° 4 van *Mevrouw Dua* en de heer *Dejonckheere*, dat ertoe strekt het artikel weg te laten, komt bijgevolg te vervallen.

Amendement n° 15 van de heer *De Mol* en het aldus gewijzigde artikel 34 worden aangenomen met 12 stemmen en een onthouding.

Art. 34bis (nieuw)

Mevr. Leysen en de heer *Brouns* dienen een amendement n° 26 (Stuk n° 461/3) in dat ertoe strekt in artikel 60 van de organieke wet nader te bepalen dat het OCMW alle initiatieven neemt om alle door het centrum verstrekte vormen van sociale hulpverlening ter kennis te brengen van het publiek en over de genomen initiatieven te rapporteren in een beleidsnota.

De Minister is van oordeel dat alleen maar het publiceren in de beleidsnota niet toereikend is om de doelstelling van de indieners van het amendement te halen.

De Commissie en de Minister vallen de mening van een lid bij dat stelt dat de inlichtingen waarvan

dont question dans l'amendement n° 26 sont communiquées dans la note de gestion lors de la discussion du budget et des comptes du CPAS.

*
* * *

L'amendement n° 26 de Mme Leysen et M. Brouns est adopté à l'unanimité.

Art. 35

Cet article n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 35bis (nouveau)

M. De Mol dépose un amendement n° 24 (Doc. n° 461/3) visant à prévoir que le CPAS organise, là où cela s'avère nécessaire, des comités de quartier chargés de la coordination du travail social et des soins de santé.

Un membre n'est pas opposé au principe décrit dans l'amendement.

Il souligne toutefois que de telles organisations existent déjà, du moins en Wallonie et à Bruxelles, et que la création de nouvelles associations risque de semer la confusion au sein de la population.

Un autre membre suppose que cet article est inspiré par la situation particulière de la ville d'Anvers. Il n'est pas opposé à l'organisation de comités de quartier pour Anvers mais ne souhaite pas que ce principe soit institutionnalisé.

Un autre intervenant encore se rallie à l'amendement mais estime qu'il devrait plutôt être déposé dans le cadre du projet de loi contenant un programme d'urgence annoncé par le Gouvernement.

La Ministre déclare qu'il est dangereux de créer une institution (le comité de quartier) au sein d'une autre institution (le CPAS). Il est préférable de laisser à chaque CPAS l'autonomie lui permettant de s'organiser en fonction des situations locales.

Elle confirme qu'actuellement, la décentralisation territoriale de l'aide sociale (par le biais de bureaux de quartier gérés par des travailleurs sociaux) est déjà autorisée.

Sur base de ces réflexions, *M. De Mol* retire son amendement n° 24.

Art. 36

Cet article concerne la motivation des décisions relatives à l'aide sociale.

La Ministre concède que l'envoi de lettres recommandées est fort onéreux pour le CPAS. C'est pour cette raison que l'article prévoit que la décision peut

sprake is in amendement n° 26 worden medegedeeld in de beleidsnota naar aanleiding van de bespreking van de begroting en de rekeningen van het OCMW.

*
* * *

Amendement n° 26 van Mevr. Leysen en de heer Brouns wordt eenparig aangenomen.

Art. 35

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 35bis (nieuw)

De heer De Mol dient een amendement n° 24 (Stuk n° 461/3) in dat ertoe strekt dat het OCMW, indien zulks noodzakelijk blijkt, wijkcomités opricht die belast zijn met de coördinatie van de sociale hulpverlening en de gezondheidszorg.

Een lid is niet gekant tegen het principe dat in het amendement wordt uiteengezet.

Hij beklemtoont echter dat er al dergelijke organisaties bestaan, althans in Wallonië en in Brussel, en dat de oprichting van nieuwe verenigingen bij de bevolking voor verwarring kan zorgen.

Een ander lid veronderstelt dat dit artikel wordt ingegeven door de bijzondere situatie van de stad Antwerpen. Hij is niet gekant tegen de oprichting van wijkcomités voor Antwerpen, maar hij wil niet dat het principe wordt geïnstitutionaliseerd.

Nog een andere interveniënt is het met het amendement eens, maar is van oordeel dat het eerder moet worden ingediend in het kader van het door de Regering aangekondigde wetsontwerp houdende een noodprogramma.

De Minister merkt op dat het gevaarlijk is een instelling (het wijkcomité) op te richten in een andere instelling (het OCMW). Het is beter dat elk OCMW zich autonoom kan organiseren, afhankelijk van de plaatselijke toestand.

Zij bevestigt dat territoriale decentralisering van de dienstverlening (oprichting van buurtcomités onder leiding van maatschappelijk werkers) al is toegestaan.

Op grond van die overwegingen trekt *de heer De Mol* zijn amendement n° 24 in.

Art. 36

Dit artikel schrijft onder meer voor dat beslissingen in verband met de dienstverlening met redenen moeten worden omkleed.

De Minister geeft toe dat de verplichting om de brieven aangetekend te versturen voor het OCMW een erg dure aangelegenheid wordt. Daarom bepaalt

également être communiquée contre accusé de réception.

Mme Leysen et M. Brouns déposent un amendement n° 27 (Doc. n° 461/3) visant à imposer l'obligation de mentionner le nom du service ou de la personne qui, au sein du CPAS, peut être contacté en vue d'obtenir de plus amples renseignements.

La Ministre n'est pas contre cet amendement, mais souligne que cette disposition est déjà inscrite à l'article 60, § 2, de la loi organique.

Un membre estime qu'il est délicat, en matière d'aide sociale, de communiquer les noms des personnes responsables des dossiers individuels.

Il conçoit toutefois qu'il peut être utile pour les personnes intéressées de connaître la personne à qui ils s'adressent.

La Commission décide, sur proposition des auteurs de l'amendement n° 27 de supprimer la partie de phrase après le mot « éclaircissements » dans le texte de l'amendement.

*
* *

L'amendement n° 27 de *Mme Leysen et M. Brouns* ainsi modifié est adopté par 13 voix et une abstention.

L'article 36 ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 37

Le Gouvernement dépose un amendement n° 8 (Doc. n° 461/3) visant à supprimer l'article.

La Ministre se réfère à la justification de l'amendement n° 7 du Gouvernement.

*
* *

L'amendement n° 8 du Gouvernement est adopté par 12 voix et une abstention.

Art. 38 et 39

La Ministre dépose deux amendements du Gouvernement n°s 9 et 10 (Doc. n° 461/3) visant respectivement à supprimer ces articles.

Elle se réfère à la justification de l'amendement n° 7 du Gouvernement (voir article 34).

*
* *

Les amendements n°s 9 et 10 du Gouvernement sont adoptés par 12 voix et une abstention.

het artikel dat de mededeling ook tegen ontvangstbewijs mag gebeuren.

Mevrouw Leysen en de heer Brouns dienen een amendement n° 27 (Stuk n° 461/3) in dat de verplichting wil opleggen de dienst of de persoon te vermelden met wie binnen het OCMW in contact kan worden getreden voor het verkrijgen van nadere inlichtingen.

De Minister verzet zich niet tegen dit amendement, maar wijst erop dat deze bepaling al in artikel 60, § 2, van de organieke wet is opgenomen.

Een lid is van oordeel dat het nogal delicaat is om in zaken van sociale bijstand de namen van de beampten die met de behandeling van persoonlijke dossiers zijn belast, mede te delen.

Niettemin kan hij zich voorstellen dat het voor de belanghebbenden zinvol kan zijn de naam te kennen van de beampte tot wie zij zich moeten richten.

Op voorstel van de indieners van amendement n° 27 besluit de Commissie om in de tekst van het amendement de zinsnede na het woord « toelichting » weg te laten.

*
* *

Het aldus gewijzigde amendement n° 27 van *Mevr. Leysen en de heer Brouns* wordt aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus gewijzigde artikel 36 wordt eenparig aangenomen.

Art. 37

De regering dient een amendement n° 8 (Stuk n° 461/3) in tot weglating van dit artikel.

De Minister verwijst daarbij naar de verantwoording bij amendement n° 7 van de regering.

*
* *

Amendement n° 8 van de regering wordt aangenomen met 12 stemmen en 1 onthouding.

Art. 38 en 39

De Minister dient twee amendementen n°s 9 en 10 (Stuk n° 461/3) van de regering in met de bedoeling die artikelen weg te laten.

Zij verwijst naar de verantwoording van amendement n° 7 van de regering (zie artikel 34).

*
* *

De amendementen n°s 9 en 10 van de regering worden aangenomen met 12 stemmen en 1 onthouding.

Art. 40

Cet article a essentiellement pour but de supprimer la tutelle spéciale d'avis et d'autorisation sur les décisions des CPAS en matière d'aliénation de biens immobiliers et mobiliers.

Des mesures de tutelle générale peuvent toujours être prises à l'égard des décisions concernées.

*
* *

Cet article ne suscite aucune remarque de la part des membres et est adopté à l'unanimité.

Art. 41

Cet article supprime également la tutelle spéciale en ce qui concerne les emprunts, transactions, acquisitions de biens immobiliers et placements définitifs de capitaux. Il prévoit, en outre, par analogie à la loi communale, que le bourgmestre est tout aussi compétent que le gouverneur pour passer les actes en matière d'expropriations pour cause d'utilité publique.

*
* *

L'article 41 est adopté à l'unanimité.

Art. 42

Cette disposition règle le problème de la représentation du CPAS dans les différentes sociétés poursuivant des buts sociaux. Il prévoit expressément que le CPAS peut participer à des intercommunales.

*
* *

L'article 42 est adopté à l'unanimité.

Art. 43

Cet article vise également la suppression de la tutelle spéciale pour les décisions concernant les donations et les legs.

*
* *

L'article 43 est adopté à l'unanimité.

Art. 40

Dit artikel heeft vooral de afschaffing op het oog van het bijzonder toezicht (advies en machtiging) op de beslissingen van de OCMW's inzake de vervreemding van onroerende en roerende goederen.

Ten aanzien van de desbetreffende beslissingen kunnen te allen tijde algemene toezichtsmaatregelen worden genomen.

*
* *

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 41

Ook dit artikel beoogt de afschaffing van het bijzonder toezicht op de leningen, de dadingen, de verwervingen van onroerende goederen en de vaste beleggingen van kapitalen. Naar analogie van de gemeentewet bepaalt het bovendien dat de burgemeester dezelfde bevoegdheid heeft als de gouverneur om onteigeningen te algemenen nutte te bevelen.

*
* *

Artikel 41 wordt eenparig aangenomen.

Art. 42

Deze bepaling regelt de kwestie van de vertegenwoordiging van de OCMW's bij de diverse maatschappijen die sociale doeleinden nastreven. Zij bepaalt uitdrukkelijk dat het OCMW tot intercommunale verenigingen mag toetreden.

*
* *

Artikel 42 wordt eenparig aangenomen.

Art. 43

Dit artikel beoogt eveneens de afschaffing van het bijzondere toezicht op de beslissingen met betrekking tot de giften en legaten.

*
* *

Artikel 43 wordt eenparig aangenomen.

Art. 44

Cette disposition supprime la tutelle spéciale pour les décisions relatives à la location de biens appartenant au CPAS.

*
* *

L'article 44 est adopté à l'unanimité.

Art. 45

L'article vise la suppression de la tutelle spéciale en ce qui concerne la prise en location de biens par le CPAS (article 82 de la loi organique) et les projets de travaux de construction, de reconstruction, de transformation, de démolition ou d'entretien d'immeubles.

*
* *

L'article 45 est adopté à l'unanimité.

Art. 46

Cet article abroge la tutelle spéciale en matière de marchés passés par le CPAS. Il prévoit que le conseil de l'aide sociale peut déléguer ses pouvoirs au bureau permanent pour les marchés relatifs à la gestion journalière du centre, dans les limites des crédits inscrits à cet effet au budget ordinaire.

*
* *

L'article 46 est adopté à l'unanimité.

Art. 47

Cet article résulte de la suppression de la tutelle spéciale en ce qui concerne les marchés. Il n'est plus nécessaire que le Roi fixe des montants à partir desquels la tutelle spéciale s'applique.

*
* *

L'article 47 est adopté à l'unanimité.

Art. 44

Dit artikel beoogt de afschaffing van het bijzonder toezicht op de beslissingen met betrekking tot het verhuren van goederen die aan de OCMW's toebehooren.

*
* *

Artikel 44 wordt eenparig aangenomen.

Art. 45

Dit artikel beoogt de afschaffing van het bijzonder toezicht op het huren van goederen door de OCMW's (artikel 82 van de organieke wet) alsmede op de ontwerpen voor werken van opbouw, van wederopbouw, van verbouwing, van sloping of van onderhoud van gebouwen.

*
* *

Artikel 45 wordt eenparig aangenomen.

Art. 46

Dit artikel schaft het bijzonder toezicht op de door het OCMW gegunde opdrachten af. Het bepaalt dat de raad voor maatschappelijk welzijn zijn bevoegdheden voor de opdrachten die betrekking hebben op het dagelijks beheer van het centrum binnen de perken van de daartoe op de gewone begroting uitgetrokken kredieten aan het vast bureau kan overdragen.

*
* *

Artikel 46 wordt eenparig aangenomen.

Art. 47

Dit artikel vloeit voort uit de afschaffing van het bijzonder toezicht op de opdrachten. De Koning hoeft niet langer de bedragen te bepalen boven welke het bijzonder toezicht van toepassing is.

*
* *

Artikel 47 wordt eenparig aangenomen.

Art. 48

Cet article apporte une modification purement formelle à l'article 87 de la loi organique.

*
* *

L'article 48 est adopté à l'unanimité.

Art. 49

Une première modification prévoit qu'une note de gestion ainsi qu'un rapport sont joints au budget du CPAS.

Une deuxième modification concerne la suppression des centres intercommunaux d'aide sociale.

Une troisième modification prévoit que la décision prise par l'autorité de tutelle doit être envoyée au centre dans un délai de quarante jours à compter du jour où les budgets ont été transmis à la commune, à défaut de quoi le conseil communal sera supposé avoir donné son approbation au budget.

Il est également prévu que, dans le cas où le moindre retard occasionnerait un préjudice évident, le conseil de l'aide sociale peut, moyennant l'autorisation du collège des bourgmestre et échevins, pourvoir à la dépense, à charge de porter sans délai les crédits nécessaires au budget par une modification de celui-ci. Dans ce cas, le receveur effectue le paiement sans attendre l'approbation de la modification budgétaire.

Enfin, cet article permet au conseil communal de se substituer au conseil de l'aide sociale pour arrêter le budget du centre lorsque ce dernier omet de le faire. Dans ce cas, le centre peut introduire un recours auprès de la députation permanente.

La Ministre précise qu'il s'agit de donner aux autorités communales les moyens de pallier une carence manifeste des CPAS.

*
* *

L'article ne suscite aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 50 et 51

Ces articles concernent la suppression des centres publics intercommunaux d'aide sociale.

*
* *

Art. 48

Dit artikel brengt in artikel 87 van de organieke wet een formele wijziging aan.

*
* *

Artikel 48 wordt eenparig aangenomen.

Art. 49

Een eerste wijziging bepaalt dat aan de begroting van het OCMW een beleidsnota en een verslag worden gehecht.

Een tweede wijziging betreft de afschaffing van de intercommunale centra voor maatschappelijk welzijn.

Een derde wijziging bepaalt dat de door de toezichthoudende overheid genomen beslissing aan het centrum moet worden doorgestuurd binnen een termijn van veertig dagen, te rekenen van de dag waarop de begroting aan de gemeente werd overgezonden, want anders wordt de gemeenteraad geacht zijn goedkeuring te hebben verleend.

Tevens wordt bepaald dat ingeval de geringste vertraging onbetwistbare schade zou berokkenen, de raad voor maatschappelijk welzijn met toestemming van het college van burgemeester en schepenen in de uitgave kan voorzien waarbij hij verplicht is om zonder verwijl de nodige kredieten door een begrotingswijziging uit te trekken. In dat geval zal de ontvanger de betaling verrichten zonder de goedkeuring van de begrotingswijziging af te wachten. Ten slotte biedt dit artikel de gemeenteraad de mogelijkheid in de plaats van de raad voor maatschappelijk welzijn te treden om de begroting van het centrum vast te stellen als dat centrum in gebreke blijft. In voorkomend geval kan de raad bij de bestendige deputatie beroep instellen.

De Minister preciseert dat de gemeenten de middelen moeten krijgen om een kennelijke tekortkoming van het OCMW op te vangen.

*
* *

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 50 en 51

Deze artikelen hebben betrekking op de afschaffing van de intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

*
* *

Les articles 50 et 51 sont adoptés à l'unanimité.

Art. 52

Il est prévu qu'aucun paiement sur la caisse du CPAS ne peut avoir lieu qu'en vertu d'une allocation portée au budget ou d'un crédit spécial. Aucun article du budget ne peut être dépassé et aucun transfert ne peut avoir lieu sans une modification budgétaire dûment approuvée. Toutefois, durant tout l'exercice budgétaire, le conseil de l'aide sociale peut effectuer des ajustements internes de crédits au sein d'une même enveloppe budgétaire. Par enveloppe budgétaire il faut entendre les allocations portées aux différents articles qui ont la même nature économique dans un même code fonctionnel.

La Ministre précise que le but de cette disposition est d'éviter, par un budget analytique trop détaillé, des augmentations théoriques des subventions communales alors que celles-ci ne se justifient pas. Il faut pouvoir cumuler les avantages d'un budget analytique avec ceux d'une subvention communale établie de manière rigoureuse.

*
* *

L'article 52 est adopté à l'unanimité.

Art. 53

En vertu de cet article, le CPAS peut nommer un receveur spécial pour les services et établissements à gestion distincte.

*
* *

L'article 64 est adopté à l'unanimité.

Art. 54

La Ministre rappelle que cet article prévoit que le bénéficiaire doit disposer d'un minimum d'argent de poche.

MM. Mayeur et Demol déposent un amendement n° 18 (Doc n° 461/3) visant à remplacer à l'article 98, § 2 de la loi organique, le mot « poursuit » par « peut poursuivre ».

Les auteurs rappellent que la loi organique prévoyait la faculté pour les CPAS de récupérer l'aide sociale à charge des débiteurs d'aliments.

Or, l'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983 a remplacé cette faculté de récupération en une obliga-

De artikelen 50 en 51 worden eenparig aangenomen.

Art. 52

Hier wordt bepaald dat geen betaling uit de kas van het OCMW mag geschieden dan op grond van een op de begroting voorkomende post of bijzonder krediet. Voorts mag geen artikel van de uitgaven van de begroting worden overschreden en mag geen enkele overschrijving geschieden dan na een behoorlijk goedgekeurde wijziging van de begroting. In de loop van het gehele begrotingsjaar mag de raad voor maatschappelijk welzijn evenwel binnen een zelfde begrotingsenveloppe kredietaanpassingen verrichten. Onder begrotingsenveloppe dienen te worden verstaan de kredieten opgenomen in de verschillende artikelen die binnen een zelfde functionele code van een zelfde economische aard zijn.

Volgens *de Minister* wil men met die bepaling voorkomen dat een te gedetailleerde analytische begroting niet gerechtvaardigde theoretische verhogingen van de gemeentelijke subsidies tot gevolg zouden hebben. Het is de bedoeling de voordelen van een analytische begroting te koppelen aan die van een strikt vastgestelde gemeentelijke subsidie.

*
* *

Artikel 52 wordt eenparig aangenomen.

Art. 53

Krachtens dit artikel kan het OCMW een bijzondere ontvanger voor diensten en inrichtingen met afzonderlijk beheer benoemen.

*
* *

Artikel 53 wordt eenparig aangenomen.

Art. 54

De Minister herinnert eraan dat dit artikel de begunstigde recht wil geven op een minimum aan zakgeld.

De heren Mayeur en De Mol dienen een amendement n° 18 (Stuk n° 461/3) in om in artikel 98, § 2 de woorden « worden verhaald » te vervangen door de woorden « kunnen worden verhaald ».

De indieners herinneren eraan dat de organieke wet de OCMW's de mogelijkheid bood de kosten van de maatschappelijke dienstverlening op de alimentatieplichtigen te verhalen.

Welnu, het koninklijk besluit n° 244 van 31 december 1983 heeft die mogelijkheid vervangen door een

tion. Il est toutefois démontré que cette récupération obligatoire est inefficace.

MM. Mayeur et De Mol préconisent dès lors le retour au principe initial de la loi organique d'autant plus que les dispositions légales évitent les abus en prévoyant que :

- le Roi peut fixer des règles et des conditions relatives à la poursuite du remboursement auprès des débiteurs d'aliments.

- le juge de paix statue quant à l'existence d'une obligation alimentaire à défaut d'accord entre le CPAS et le débiteur d'aliments.

Ces modifications auront un double impact :

- un allègement des charges administratives du CPAS;

- la fin d'une inquiétude illégitime et d'une crainte de récupération dans de nombreux cas.

Plusieurs membres plaident en faveur du maintien de l'obligation de recouvrement.

Ils soulignent la nécessité impérieuse de maintenir le principe de la solidarité familiale.

Il est trop facile d'invoquer les difficultés administratives du recouvrement et d'envoyer la facture à la commune. En outre, si l'obligation de recouvrement disparaît, certains CPAS vont procéder au recouvrement, d'autres pas et il n'y aura plus d'uniformité de procédure.

Un autre intervenant estime qu'il faut supprimer l'obligation de recouvrer et soutient dès lors l'amendement de MM. Mayeur et De Mol.

Répliquant aux intervenants précédents, *un des auteurs de l'amendement* déclare qu'il n'est pas convaincu que l'inscription dans la loi de l'obligation de recouvrement encouragera la solidarité des familles vis-à-vis de parents démunis.

Il estime qu'il faut laisser au CPAS la faculté d'examiner les différentes situations au cas par cas.

Plusieurs membres contestent ces arguments. Ils mettent en garde contre les décisions arbitraires que risquent de prendre les CPAS si la loi ne les oblige plus à recouvrer l'aide sociale.

En outre, ils soulignent que le CPAS doit prendre ses responsabilités même si le recouvrement soulève des problèmes administratifs (recherche des parents, ...). Le maintien de l'obligation se justifie également en raison du vieillissement de la population et de l'accroissement du nombre de personnes âgées dans les hôpitaux et maisons de repos.

De plus, la pension de retraite des personnes âgées prises en charge par le CPAS ne suffit souvent pas à couvrir les frais de leur hébergement. Les surplus de

verplichting, ofschoon het bewezen is dat zoiets ondoeltreffend is.

De heren Mayeur en De Mol dringen derhalve met des te meer klem aan op een terugkeer naar het oorspronkelijk beginsel van de organieke wet daar de wettelijke schikkingen misbruiken voorkomen door het volgende te bepalen :

- de Koning kan regels en voorwaarden vaststellen inzake het verhaal van de kosten op de alimentatieplichtigen.

- bij onenigheid tussen het OCMW en de alimentatieplichtige doet de vrederechter uitspraak over het al of niet bestaan van alimentatieplicht.

Die wijzigingen zullen een dubbel effect sorteren :

- zij zullen de administratiekosten van het OCMW verlichten;

- zij zullen in vele gevallen een einde maken aan ongegronde ongerustheid en aan de vrees van sommige personen dat de kosten van de dienstverlening op hen kunnen worden verhaald.

Verscheidene leden pleiten voor het behoud van de verplichte terugvordering.

Zij wijzen op de dringende noodzakelijkheid van de handhaving van het beginsel van de familiale solidariteit.

Het is al te gemakkelijk om onder voorwendsel van administratieve moeilijkheden de rekening naar de gemeente te sturen. Als de terugvordering niet langer verplicht is, zullen de ene OCMW's overigens de door hen gedane kosten verhalen, terwijl de andere daarvan zullen afzien, met als resultaat dat de procedure niet meer eenvormig is.

Een ander spreker meent dat de terugvordering niet meer verplicht mag zijn en hij steunt derhalve de amendementen van de heren Mayeur en De Mol.

In een repliek ter attentie van de vorige sprekers zegt *een van de indieners van het amendement* er niet van overtuigd te zijn dat de opname in de wet van de verplichte terugvordering de solidariteit van de families ten aanzien van beroorde familieleden zal bevorderen.

Hij is de mening toegedaan dat de OCMW's de mogelijkheid moeten behouden om ieder geval apart te bekijken.

Verscheidene leden menen dat die argumenten geen steek houden. Zij waarschuwen voor de willekeurige beslissingen die de OCMW's zouden kunnen nemen als zij niet meer wettelijk verplicht zijn om de kosten van de maatschappelijke dienstverlening terug te vorderen.

Daarnaast beklemtonen zij dat het OCMW zijn verantwoordelijkheid moet opnemen zelfs indien de terugvordering moeilijkheden van administratieve aard doet rijzen (opsporing van familieleden ...). Het behoud van de verplichting wordt tevens gerechtvaardigd door de vergrijzing van de bevolking en de toename van het aantal bejaarden in de ziekenhuizen en rusthuizen.

Bovendien is het rustpensioen van de bejaarden die ten laste van het OCMW komen vaak niet toereikend om de huisvestingskosten te dekken. De ge-

coûts sont alors couverts par la collectivité alors que les enfants de ces personnes pourraient les prendre en charge financièrement. Les membres plaident dès lors pour une stricte application de la loi sur l'obligation alimentaire. Il ne faut pas réduire l'accueil des personnes âgées à un problème politique mais il doit être résolu dans un environnement familial.

Un membre demande si le Gouvernement dispose d'une évaluation budgétaire des mesures préconisées et d'une évaluation qualitative des motifs d'équité énoncés à l'article 100bis, § 2 de la loi organique.

Il estime que l'on ne peut renoncer à l'obligation de recouvrement dans tous les cas. Il propose qu'une distinction soit faite en matière de recouvrement suivant les matières reprises à l'article 97 de la loi organique. D'une part, l'aide sociale au sens strict (en espèces ou en nature) ne devrait pas faire l'objet d'un recouvrement obligatoire afin que les personnes osent user de leur droit à l'aide sociale sans craindre un recouvrement. D'autre part, l'obligation de recouvrer doit être maintenue dans les autres cas (frais d'hébergement et d'hospitalisation, soins à domicile).

Un des auteurs de l'amendement demande à savoir quel a été l'impact budgétaire sur les communes de l'obligation de recouvrement introduite par l'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983. Il ajoute que son amendement ne met nullement en cause le principe de la solidarité familiale.

La Ministre souligne que ce débat soulève des problèmes difficiles.

Elle concède que la législation actuelle est quelque peu hypocrite. En effet, bien que la loi stipule que le CPAS doit récupérer l'aide sociale accordée, différentes réactions ont suscité l'élaboration d'arrêtés royaux qui ont fortement atténué ce principe de sorte qu'actuellement, les CPAS procèdent peu au recouvrement et n'ont pas la possibilité de récupérer l'aide sociale de manière équitable.

Elle se réfère par exemple à l'arrêté royal du 9 mai 1984 (*Moniteur belge* du 24 mai 1984) pris en exécution de l'article 13, deuxième alinéa, 1°, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et de l'article 100bis, § 1er, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, qui limite les possibilités de recouvrement.

Elle se rallie aux membres qui plaident en faveur d'une application uniforme des procédures de recouvrement. La Ministre se réfère à une étude réalisée par son prédécesseur et qui démontre que les montants récupérés sont faibles.

meenschap moet dan opdraaien voor de extrakosten niettegenstaande de kinderen van de belanghebbenden financieel zouden kunnen bijspringen. De leden pleiten dan ook voor een strenge toepassing van de wet op de alimentatieplicht. De opvang van bejaarden mag niet worden gereduceerd tot een politiek probleem, maar dient opnieuw binnen de familiale sfeer te worden gebracht.

Een lid vraagt of de regering reeds een raming gemaakt heeft van de budgettaire gevolgen van de geplande maatregelen en van het kwalitatieve gehalte van de in artikel 100bis, § 2 van de organieke wet aangehaalde billijkheidsredenen.

Volgens hetzelfde lid mag niet in alle gevallen van de verplichte terugvordering worden afgezien en hij stelt dan ook voor dat inzake terugvordering een onderscheid zou worden gemaakt naar gelang van de in artikel 97 van de organieke wet opgenomen materies. Zijns inziens zou de terugvordering niet verplicht mogen zijn voor de dienstverlening *sensu stricto* (in contanten of in natura) zodat de betrokkenen gebruik durven te maken van hun recht op maatschappelijk hulpbetoon zonder bang te hoeven zijn dat de uitgekeerde bedragen achteraf worden teruggevorderd. In alle andere gevallen moet de terugvordering verplicht blijven (kosten voor huisvesting en opname in het ziekenhuis, thuiszorg).

Een van de indieners van het amendement is benieuwd naar de budgettaire consequenties die de bij koninklijk besluit n° 244 van 31 december 1983 ingevoerde verplichte terugvordering voor de gemeente heeft teweeggebracht. Hij voegt daaraan toe dat hij met zijn amendement helemaal niet de bedoeling heeft het beginsel van de solidariteit tussen familieleden onderling ter discussie te stellen.

De Minister beklemtoont dat de discussie ernstige problemen aan het licht brengt.

Zij geeft toe dat de huidige wetgeving een beetje schijnheilig is. Alhoewel het OCMW wettelijk tot terugvordering van de kosten van de maatschappelijke dienstverlening verplicht is, kwamen daar immers allerlei reacties op los die op hun beurt aanleiding gaven tot de uitwerking van koninklijke besluiten die dat principe merkkelijk hebben verzwakt. Een en ander had tot gevolg dat de OCMW's thans nog maar zelden terugvorderingen verrichten en als dat toch gebeurt kunnen zij dat niet op een billijke manier doen.

De Minister verwijst bij voorbeeld naar het koninklijk besluit van 9 mei 1984 (*Belgisch Staatsblad* van 24 mei 1984) tot uitvoering van artikel 13, tweede lid, 1°, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en artikel 100bis, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, dat de terugvorderingsmogelijkheden beperkt.

Zij is het eens met de leden die voor een eenvormige toepassing van de terugvorderingsprocedure pleiten en verwijst naar een studie van haar voorganger waarin wordt aangetoond dat de teruggevorderde bedragen gering zijn.

Répondant à une question précise d'un orateur précédent, elle souligne que l'article 100bis, § 2, de la loi organique est d'un poids administratif excessif. Dans la pratique, compte tenu du nombre de dossiers, il est impossible aux CPAS de préciser dans chaque cas les motifs d'équité. La majorité des membres de la commission constatent qu'une intervention du législateur serait souhaitable mais qu'elle cadrerait mieux dans le projet de loi concernant un programme d'urgence pour une société plus solidaire.

A la suite de cette discussion, *MM. Mayeur et De Mol* retirent leur amendement n° 18.

*
* *

L'article 54 est adopté à l'unanimité.

Art. 55

Cet article prévoit que les biens des malades ou pensionnaires décédés dans les établissements du centre appartiennent en principe au centre, mais que les héritiers ou légataires peuvent faire valoir leurs droits normaux. Il prévoit également qu'en cas de déshérence ou si les biens n'ont pas été réclamés dans les trois ans du décès, ces biens appartiennent de plein droit au centre.

*
* *

L'article 55 n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 55bis (nouveau)

MM. Mayeur et De Mol déposent un amendement n° 19 (Doc. n° 461/3) visant à abroger l'article 100bis, § 2 de la loi organique des CPAS.

Sur base de la discussion de l'article 54, les auteurs retirent leur amendement.

Art. 56

Cet article prévoit que l'inscription hypothécaire est requise par le receveur du CPAS et peut être radiée ou réduite moyennant son consentement.

*
* *

L'article 56 est adopté à l'unanimité.

In antwoord op een precieze vraag van een vorige spreker beklemtont zij dat artikel 100bis, § 2, van de organieke wet administratief beschouwd te veel gewicht in de schaal legt. Gelet op het aantal dossiers is het de OCMW's in de praktijk onmogelijk om voor ieder geval apart aan te geven door welke billijkheidsredenen men zich laat leiden. De meerderheid van de commissieleden stelt vast dat de wetgever het best zou optreden, maar dat zulks beter zou passen in het wetsontwerp inzake een noodprogramma voor een meer solidaire samenleving.

Na die discussie trekken *de heren Mayeur en De Mol* hun amendement n° 18 in.

*
* *

Artikel 54 wordt eenparig aangenomen.

Art. 55

Dit artikel bepaalt dat de goederen van de in de instellingen van het centrum overleden zieken of kostgangers in principe aan het centrum toebehoren, maar dat de erfgenaam of legatarissen voor hun normale rechten kunnen opkomen. Het artikel bepaalt tevens dat als er geen erfgerechtigden zijn of indien de goederen niet binnen een termijn van drie jaar na het overlijden opgeëist worden, zij van rechtswege het centrum toebehoren.

*
* *

Over artikel 55 worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 55bis (nieuw)

De heren Mayeur en De Mol dienen een amendement n° 19 (Stuk n° 461/3) in, tot opheffing van artikel 100bis, § 2, van de organieke wet betreffende de OCMW's.

Op grond van de bespreking van artikel 54 trekken de indieners hun amendement in.

Art. 56

Dit artikel bepaalt dat de inschrijving van een hypotheek wordt gevorderd door de ontvanger van het OCMW. Die inschrijving kan doorgehaald of verminderd worden, mits hij daartoe de toestemming geeft.

*
* *

Artikel 56 wordt eenparig aangenomen.

Art. 57

Cette disposition stipule que les prescriptions en matière de recouvrement des frais de l'aide sociale peuvent être interrompues par une sommation faite soit par lettre recommandée à la poste, soit contre accusé de réception.

*
* *

L'article 57 est adopté à l'unanimité.

Art. 58

Le présent article modifie l'article 104 de la loi organique relatif à l'héritage d'un enfant confié à un CPAS.

*
* *

L'article 58 est adopté à l'unanimité.

Art. 59

Cet article concerne la suppression des centres publics intercommunaux d'aide sociale.

*
* *

L'article 59 est adopté à l'unanimité.

Art. 59bis (nouveau)

Mme Delruelle dépose un amendement n° 20 (Doc. n° 461/3) reprenant l'article 1er de la proposition de loi n° 231 de M. Duquesne visant à étendre aux matières financières la mission dévolue actuellement au service d'inspection dont dispose le Ministre qui a l'aide sociale dans ses attributions.

Le but de cet amendement est d'améliorer le contrôle budgétaire et financier des CPAS et d'en assurer une gestion plus rigoureuse.

Les tutelles actuelles exercées par les conseils communaux, les députations permanentes et le gouverneur ne constituent pas une garantie suffisante et il s'impose de prévoir un organe de contrôle externe.

L'amendement vise également à assurer une plus large publicité aux investigations menées par le service d'inspection.

La Ministre fait remarquer que l'exercice de la tutelle relève des compétences des Communautés.

Il n'existe pas de service d'inspection national en ce qui concerne la gestion financière des CPAS. Il

Art. 57

Deze bepaling stelt dat de verjaringstermijnen inzake terugvordering van de kosten van de maatschappelijke dienstverlening kunnen worden gestuit door een aanmaning gedaan hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij tegen ontvangstbewijs.

*
* *

Artikel 57 wordt eenparig aangenomen.

Art. 58

Dit artikel wijzigt artikel 104 van de organieke wet op het stuk van de erfenis van een aan het OCMW toevertrouwd kind.

*
* *

Artikel 58 wordt eenparig aangenomen.

Art. 59

Dit artikel heeft betrekking op de afschaffing van de intercommunale centra voor maatschappelijk welzijn.

*
* *

Artikel 59 wordt eenparig aangenomen.

Art. 59bis (nieuw)

Mevrouw Delruelle dient een amendement n° 20 (Stuk n° 461/3) in, dat artikel 1 van het wetsvoorstel n° 231 van de heer Duquesne overneemt en de taak van de inspectiedienst waarover de Minister beschikt tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort, tot de financiële aangelegenheden wil uitbreiden.

Dit amendement beoogt een betere regeling van het budgettair en financieel toezicht op de OCMW's, alsook een stringenter beheer ervan.

Het toezicht zoals het thans wordt uitgeoefend door de gemeenteraden, de bestendige deputaties en de gouverneur, biedt een ontoereikende waarborg; derhalve moet er een extern controle-orgaan komen.

Het amendement strekt er bovendien toe grotere ruchtbaarheid te geven aan het door de inspectiedienst verrichte onderzoek.

De Minister merkt op dat de Gemeenschappen bevoegd zijn om het toezicht uit te oefenen.

Er is geen nationale inspectiedienst belast met het financieel beheer van de OCMW's; er bestaat

existe uniquement un service d'inspection en ce qui concerne le minimex et un service d'études pour le conseil supérieur de l'aide sociale.

A la suite de ces remarques, Mme Delruelle retire son amendement n° 20.

Art. 60

Cet article stipule que le membre du collège échevinal chargé de surveiller et de contrôler le CPAS n'a pas accès aux dossiers d'aide individuelle et de récupération et qu'il est tenu au secret en ce qui concerne les autres dossiers qu'il est chargé de contrôler.

*
* *

L'article 60 ne suscite aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 61

Cette disposition réduit de 3 mois à 40 jours le délai laissé aux autorités de tutelle pour exercer la tutelle spéciale.

*
* *

L'article 61 est adopté à l'unanimité.

Art. 62

La modification proposée étend le droit de suspension du collège échevinal à toute décision qui nuit à l'intérêt communal et notamment, aux intérêts financiers de la commune.

La Ministre précise que l'obligation pour l'autorité communale de motiver sa décision évite tout abus.

*
* *

L'article 62 est adopté à l'unanimité.

Art. 62bis (nouveau)

Mme Delruelle dépose un amendement n° 21 (Doc. n° 461/3) reprenant l'article 2 de la proposition n° 231 de M. Duquesne.

La Ministre renvoie aux remarques qu'elle a formulées sur l'amendement n° 20 du même auteur.

alleen een inspectiedienst voor het minimuminkomen en een studiedienst voor de Hoge Raad voor Maatschappelijk welzijn.

Op grond van die opmerkingen trekt mevrouw Delruelle haar amendement n° 20 in.

Art. 60

Dit artikel schrijft voor dat het lid van het schepencollege belast met het toezicht en de controle op het OCMW geen toegang heeft tot dossiers aangaande individuele dienstverlening en terugvorderingen. Tevens moet hij het geheim bewaren inzake de andere dossiers waarover hij het toezicht moet uitoefenen.

*
* *

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 61

Deze bepaling reduceert de termijn waarover de toezichthoudende overheid beschikt om het bijzonder toezicht uit te oefenen van 3 maanden tot 40 dagen.

*
* *

Artikel 61 wordt eenparig aangenomen.

Art. 62

De voorgestelde wijziging breidt het schorsingsrecht van het college van burgemeester en schepenen uit tot elke beslissing die het gemeentelijk belang en inzonderheid de financiële belangen van de gemeente schaadt.

De Minister preciseert dat de motiveringsplicht die de gemeente opgelegd krijgt, elk misbruik moet voorkomen.

*
* *

Artikel 62 wordt eenparig aangenomen.

Art. 62bis (nieuw)

Mevrouw Delruelle dient een amendement n° 21 in (Stuk n° 461/3) dat artikel 2 overneemt van voorstel n° 231 van de heer Duquesne.

De Minister verwijst naar de opmerkingen die zij heeft geformuleerd bij amendement n° 20 van dezelfde indiener.

En conséquence, Mme Delruelle retire son amendement.

Art. 63

Les modifications proposées à cet article découlent de la modification d'autres articles en ce qui concerne l'allègement de la tutelle spéciale.

*
* *

L'article 63 est adopté à l'unanimité.

Art. 64

Cette disposition concerne également l'allègement de la tutelle spéciale.

*
* *

L'article 64 est adopté à l'unanimité.

Art. 65

Cet article concerne les associations entre les CPAS, d'une part, et entre les CPAS et d'autres associations, d'autre part.

Il est prévu que la décision motivée du ou des CPAS de constituer l'association ainsi que les statuts de l'association sont soumis à l'approbation du ou des conseils communaux ou de la députation permanente.

La décision de la députation permanente est susceptible de recours.

*
* *

L'article 65 est adopté à l'unanimité.

Art. 66

Cet article apporte une modification de forme à l'article 120 de la loi organique.

*
* *

L'article 66 est adopté à l'unanimité.

Art. 67

Cet article prévoit l'obligation pour l'association de faire apparaître sa dénomination et son statut pério-

Mevrouw Delruelle trekt daarop haar amendement in.

Art. 63

De voorgestelde wijzigingen bij dit artikel vloeien voort uit de wijziging van andere artikelen met betrekking tot de verlichting van het bijzonder toezicht.

*
* *

Artikel 63 wordt eenparig aangenomen.

Art. 64

Deze bepaling heeft eveneens betrekking op het bijzonder toezicht.

*
* *

Artikel 64 wordt eenparig aangenomen.

Art. 65

Dit artikel heeft betrekking op enerzijds, verenigingen tussen OCMW's en anderzijds, verenigingen tussen OCMW's en andere verenigingen.

Er is bepaald dat het gemotiveerde besluit van het OCMW of de OCMW's tot oprichting van een vereniging, alsmede de statuten van de vereniging onderworpen zijn aan de goedkeuring van de gemeenteraad of -raden of van de bestendige deputatie.

Tegen de beslissing van de bestendige deputatie kan beroep worden ingesteld.

*
* *

Artikel 65 wordt eenparig aangenomen.

Art. 66

Dit artikel brengt een vormwijziging aan in artikel 120 van de organieke wet.

*
* *

Artikel 66 wordt eenparig aangenomen.

Art. 67

Dit artikel bepaalt dat de vereniging verplicht is haar benaming en haar rechtsstatuut te vermelden

dique sur tout document émanant d'elle et destiné à un tiers.

*
* *

L'article 67 n'appelle aucune remarque et est adopté à l'unanimité.

Art. 68

La présente disposition remplace les arrêlé royaux d'autorisation et d'approbation par les seuls arrêlés royaux d'approbation.

*
* *

L'article 68 est adopté à l'unanimité.

Art. 69

Cet article adapte le Code civil aux modifications proposées par le projet.

*
* *

L'article 69 est adopté à l'unanimité.

Art. 70

Cet article apporte des modifications au droit des successions et au droit des libéralités en fonction des modifications apportées à la loi organique des CPAS.

*
* *

L'article 70 est adopté à l'unanimité.

Art. 71

Cet article apporte également des modifications de forme au Code civil.

*
* *

L'article 71 est adopté à l'unanimité.

op alle stukken die van haar uitgaan en die voor derden bestemd zijn.

*
* *

Over artikel 67 worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 68

Deze bepaling vervangt de machtigings- en goedkeuringsbesluiten door uitsluitend de goedkeuringsbesluiten.

*
* *

Artikel 68 wordt eenparig aangenomen.

Art. 69

Dit artikel zorgt voor de aanpassing van het Burgerlijk Wetboek aan de door het ontwerp voorgestelde wijzigingen.

*
* *

Artikel 69 wordt eenparig aangenomen.

Art. 70

Dit artikel brengt wijzigingen aan in het successierecht en in het schenkingsrecht op grond van de wijzigingen van de organieke wet betreffende de OCMW's.

*
* *

Artikel 70 wordt eenparig aangenomen.

Art. 71

Dit artikel brengt eveneens vormwijzigingen aan in het Burgerlijk Wetboek.

*
* *

Artikel 71 wordt eenparig aangenomen.

Art. 72 et 73

Ces deux articles concernent la suppression des centres publics intercommunaux d'aide sociale.

*
* *

Les articles 72 et 73 sont adoptés à l'unanimité.

Art. 74 et 75

Le Gouvernement dépose deux amendements n°s 11 et 12 (Doc. n° 461/3) visant à supprimer ces deux articles.

La Ministre se réfère à la justification de son amendement n° 7

*
* *

Les amendements n°s 11 et 12 du Gouvernement sont adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi tel que modifié et repris dans le Doc. n° 461/5 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

En conséquence, les propositions de loi qui sont liées au projet de loi deviennent sans objet.

Le Rapporteur,

H. BROUNS

Le Président,

T. MERCKX-VAN GOEY

Art. 72 en 73

Deze twee artikelen hebben betrekking op de afschaffing van de intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

*
* *

De artikelen 72 en 73 worden eenparig aangenomen.

Art. 74 en 75

De regering dient twee amendementen n^{rs} 11 en 12 (Stuk n^r 461/3) in, die ertoe strekken deze artikelen weg te laten.

De Minister verwijst naar de verantwoording bij haar amendement n^r 7.

*
* *

De amendementen van de regering worden eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp zoals het werd gewijzigd en voorkomt in Stuk n^r 461/5, wordt aangenomen met 13 stemmen en 2 onthoudingen.

Bijgevolg vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen.

De Rapporteur,

H. BROUNS

De Voorzitter,

T. MERCKX-VAN GOEY